

2 K miesięcznie
z odsyłką.

Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 ł.,
3 fr. 50 etm., 2 1/2 ayl., 70 em. amer

Tygodnikowe w Krakowie 40 h
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru **8 h.**
oddzielnego

Reklamacje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcyja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie ewidencjonuje.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcyja i Administracyja:
Kraków, ul. Filipa 11.

Telefon Nr. 396.

Konto czekowe Nr. 34.095.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Kraków, Floryańska 55.

Telefon Nr. 1354.

Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 20 h. Za miejsce wiersza
petitem w Nadcałanem 60 h.

Zaostrzenie się zatargu.

Sprawa konsula Prochaski zaczyna znowu zabierać ważne miejsce, a to z okazji nadchodzących częściowo sprawozdań konsula Edla. W Wiedniu uderza, że sprawozdanie to przychodzi częściami, a brakuje części właśnie środkowe tak, że sprawozdanie nie jest zupełnie zrozumiałe. Z otrzymanych dotąd części sprawozdania wynika, że rząd serbski dużo wobec konsula zawinił, a w Wiedniu tłómaczą sobie zwłokę w ten sposób, że rząd serbski chce w międzyczasie rzucić masę wojska na granicę austriacką, albo że oddziaływała na zarząd wojskowy w duchu złożenia jakiegoś usprawiedliwienia.

Większe jednak znaczenie ma ciągle zachowanie się Rosyi. Dzienniki wiedeńskie wskazują na różnicę między słowami a czynami Rosyi. Słowami stara się Rosya wpływać łagodząco w Belgradzie, a czynami, tj. mobilizacyją wywołuje coraz większe zaniepokojenie i zmusza Austrię i Niemcy do podobnych zarządzeń. W Austrii obok ustaw mobilizacyjnych i zakazu wywozu koni donoszą o powoływaniu rezerwistów w Czechach w tym sensie, że powoływania te oznaczają jako zarządzenie dla uzupełnienia stanu czynnego armii w myśl nowych ustaw wojskowych. W Niemczech dyskutowano wczoraj w parlamencie nad pogotowiem wojskowym, przy czem minister wojny Heeringen oświadczył, że na wypadek wojny wszystko jest przygotowane.

Ze strony Serbii nie tylko nie widać żadnego usępnienia, lecz przeciwnie słycać o coraz większych przygotowaniach. Jak z Belgradu donoszą dzienniki wiedeńskie, zarząd wojskowy robi wielkie wysiłki dla wystawienia nowej armii. Rekruci dwóch następnych roczników zostali powołani pod broń. Odmówiono też żądaniu Bułgaryi, żeby dalsze serbskie wojska wysłać na pomoc i wszystkie koncentrują na granicy północnej. Wiadomości, nie dające się skontrolować, twierdzą, że serbskie bandy tworzą się na granicy i mają niepokoić Bośnię i Hercegowinę.

W arsenałach państwowych pracują na nowo gorączkowo, jak przed rozpoczęciem wojny. Dalej donoszą z Budapesztu, że agitatorzy serbscy chcą wywołać w serbskich komitach Węgier, w Bośni i Chorwacyi zamieszanie, a wśród tych zamieszkań mają bandy serbskie wkroczyć do Bośni i Hercegowiny. W związku z doniesieniami o zajęciu przez Serbów Durazza i o dalszym marszu w głąb Albanii wskazuje to, że Serbia nie liczy się ani z żądaniami Austrii ani z ostrzeżeniami mocarstw, lecz gwałtownie zdąża do starcia.

Zdaje się, że pogłoska puszczona wczoraj z Londynu o zamiarze zwołania konferencyi ambasadorów niema realnych podstaw. Propozycję tę zrobił przedtem premier francuski, po którym objął ją rząd angielski z małymi widokami powodzenia, ponieważ najtłówniejsza sprawa: spór austriacko-serbski miał być z konferencyi wyłączony. Z tego też względu uważaia

w Londynie położenie za poważne, a „Times“ uzasadnia to przygotowaniami Austrii i wojowniczą mową Rodzianki przy objęciu prezydium Dumy.

Jedyne poparcie, jakie Austrija znajduje, ma ze strony Rumunii. Podróż generała Conrada-Hötendorfa do Bukaresztu jest ciągle tematem rozważań, a dzienniki rumuńskie przypisują podróży tej takie same znaczenie, co podróży szefa sztabu do Berlina.

Charakterystyczną zmianę zapatrywania na stosunki austriacko-rosyjskie podaje „Nowoje Wremia“, które dotąd prowadziło najostrzejszą kampanię przeciw Austrii. W dzienniku tym oświadcza „austriacki mąż zaufania“, że Austrija nie ma zamiaru udusić Serbii i że zajęcie Durazza przez Serbów spowodowałoby tylko nieporozumienia. W końcu wyrażono nadzieję, że Serbia będzie stała na gruncie polityki praktycznej.

Co zaś do stosunków austriacko-rosyjskich, to w ostatnich czasach nic nie zaszło, co by stosunek ten mogło pogorszyć. Nikt wojny nie życzy; nieporozumienia wkrótce będą usunięte.

Ustawy mobilizacyjne w Austrii.

Wiedeń, 30 listopada.

Przedłożenie rządowe w sprawie świadczeń wojennych postanawia, że na wypadek mobilizacji lub uzupełnienia armii do stanu wojennego mają być wydane zarządzenia co do świadczeń wojennych, zawartych w niniejszej ustawie, za odpowiednim wynagrodzeniem. Zarządzenia te mają być ograniczone do nieodzownej potrzeby co do osobistych świadczeń służbowych na cele wojenne.

Jeżeli zapotrzebowanie nie będzie mogło być pokryte przez robotników ochotniczych albo przez pospolite ruszenie, mogą być pociągnięci wszyscy zdolni do pracy mężczyźni stanu cywilnego, którzy nie przekroczyli jeszcze 50 roku życia. Robotnicy otrzymują za zużycie lub uszkodzenie narzędzi odszkodowanie. Osoby, powołane do świadczeń służbowych, w razie choroby mają prawo do bezpłatnego leczenia w szpitalach wojskowych, a co się tyczy ewentualnej pretensyi zabezpieczenia własnego lub rodziny, traktowani będą tak samo, jak osoby stanu wojskowego. Ich rodziny, potrzebujące pomocy, mają prawo do wsparcia, tak jak rodziny rezerwistów, powołanych na wypadek mobilizacji.

Ustawa zawiera postanowienie

o obowiązku odstępowania podwód

dla transportu osobowego i towarowego, samochodów, aparatów lotniczych i statków wodnych, a także zwierząt nadających się do służby informacyjnej, jak gołębie i t. d., za wynagrodzeniem, które ma być ustanowione w drodze rozporządzenia. Za zużycie wszystkich, także w prywatnem posiadaniu znajdujących się dróg i mostów, nie będzie płacone wynagrodze-

nie. Właściciele nieruchomości obowiązani są odstąpić nieruchomości te na budowę fortów, do nowych budowli wojskowych lub na cele wojskowe. Za to zasadniczo przysznaje się odszkodowanie. Oddanie do swobodnego rozporządzenia wojskowości tych nieruchomości obejmuje zarazem także prawo demolowania tych budynków dla przebudowania ich. Ustawa ta zawiera w końcu postanowienia co do kwaterunków, dostarczania paszy i różne zobowiązania gminne.

Ustawa

O wsparciach dla potrzebujących pomocy rodzin zmobilizowanych rezerwistów opiera się po części na istniejących dotąd ustawach, a mianowicie ustanawia pretensye potrzebujących pomocy rodzin do wsparcia ze środków państwowych, które do wsparcia obejmuje datek na utrzymanie dla każdego członka rodziny, a jeżeli ów rezerwista ma mieszkanie wynajęte, otrzymuje rodzina jego także kwotę równającą się połowie datku na utrzymanie jako dodatek na czynsz mieszkalny. Członkom rodzin osób poległych, albo też zmarłych z powodu obrażenia w czynnej służbie wojskowej, należy się wsparcie jeszcze przez 6 miesięcy od dnia zgonu lub od dnia, w którym dotyczący zginął.

Ustawa

O dostarczaniu koni i wozów

nakłada na wszystkich, którzy posiadają konie i wozy, obowiązek na wezwanie politycznych władz powiatowych oddać państwu na własność konie wraz z zaprzęgiem za odpowiednim wynagrodzeniem na tak długo, dopóki część siły zbrojnej znajduje się na stopie wojennej. Wobec obowiązujących dotąd ustaw nowy projekt ustawy wprowadza pewne podwyższenie odszkodowania i zmniejszenie liczby tytułów uwolnienia. Natomiast w interesie ludności zaniechaną będzie zupełnie klasyfikacyja.

W komisyl.

Komisya prawnicza obradowała wczoraj po południu nad przedłożeniami wojskowymi i uchwaliła wezwać rząd, aby przedłożył motywy tych ustaw, jako też dla celów porównawczych podobne ustawy innych państw.

Przedstawiciel rządu szef sekcji Reuter zapowiedział, że do wtorku stanie się zadość temu życzeniu, poczem komisya odroczyła się do wtorku.

Zakaz wywozu koni.

Urzędowa „Wiener Ztg.“ ogłasza zakaz wywozu koni z Austrii.

TELEGRAM Y

z dnia 30 listopada.

Rokowania pokojowe.

Sofla. Ze strony kompetentnej zapewniają, że Turcy wczoraj po południu wręczyli swe propozycje, które zawierają warunki zawieszenia broni względnie pokoju.

Konstantynopol. „Ikdam“ dowiaduje się, że tureccy ambasadorowie w Londynie, Paryżu i Petersburgu zakomunikowali Porcie radę rządów Anglii, Francyi i Rosyi, że w interesie Porty leży staranie się o zawarcie pokoju. Przy dalszem trwaniu wojny może powstać w Europie konflikt, który nie zakończyłby się na korzyść Turcy. Trójpero

Wykonuje wszelkie zabiegi w zakresie lekarsko-dentystycznym i techniczno-dentystycznym wchodzące. — Ceny przystępne. — P. T. Gościel z prowincyi załatwie stę w 24 godzinach.

poleca:

MARKUS TIGNER
Kraków, ul. Grodzka 28

Laboratorium lekarsko-dentystyczne pom. tech. Wilhelm Fruchtman
Kraków, Floryańska 23, II. piętro.
Ordynuje od 9-1 i od 3-6, niedziela i święta od 9-1.

Uniw. Med. Dr. Sabiny Weinberg

FUTRA w wyborowych gatunkach, wykonane we własnej pracowni kuśnierskiej, według modeli angielskich i francuskich

zumienie doradza też państwu bałkańskim zawarcie pokoju bez stawiania przesadnych żądań, ponieważ Turcy pragnie pokoju, o ile prestige wojskowe i narodowe interesy będą strzeżone.

Konstantynopol. Osman Nizami pasza odjechał onegdaj do Czataldży, aby wziąć udział w naradach pełnomocników o zawieszenie broni.

Wyniku konferencji w Czataldży oczekują tu z wielkim napięciem, ponieważ pełnomocnicy państw bałkańskich mają przedłożyć nową propozycję co do Adrianopola.

Konstantynopol. „Sabah“ ogłasza inspirowany artykuł, mający widocznie przygotować opinię publiczną do zawarcia pokoju. Artykuł oświadcza się za przywróceniem traktatu zawartego przed 34 laty w San Stefano.

Turcy w Macedonii.

Konstantynopol. „Ikdam“ dowiaduje się, że resztki wojska tureckiego z Monastyr maszerują do Janiny.

Belgrad. „Tribuna“ donosi, że tureckie wojska koncentrują się w nieobsadzonych jeszcze okręgach pod Janiną.

Belgrad. Jak ze Skoplje donoszą, zajęło wojsko serbskie przedwczoraj miasto Dibra.

Pod Czataldżą.

Konstantynopol. Według nadeszłych tu dalszych wiadomości, dywizja redyfów z Erzerum, dywizja z Urfa i kawaleria kurdyjska jest w drodze do Konstantynopola, aby wzmocnić siły tureckie na linii Czataldży.

Sofia. Dwie dywizje tureckich redyfów poddały się Bułgarom w pobliżu miejscowości Merhanli między Degeacz a Dimotiką.

Pierwsza i druga dywizja turecka, które wzięte zostały przez wojsko bułgarskie do niewoli, pozostały pod komendą Javer paszy. Liczyły one 2 paszów, 252 oficerów i 8879 żołnierzy; zdobyto też 8 dział górskich, 2 mitraliezy, przeszło 1000 koni i wiele materiału wojennego. Turcy poddali się po zaciętej walce. Jako jeńców przetransportowano ich do Dimotiki.

Pod Skutari.

Rjeka. Po kilkudniowej pauzie otworzyli Czarnogórcy gwałtowną kanonadę na pozycje wojsk tureckich w Tarabosz i forcie skutarskim. Rano ogień ustał.

Zjednoczenie wyspy Samos z Grecją.

Ateny. Zgromadzenie narodowe w Samos proklamowało zjednoczenie wyspy z Grecją.

Proklamaoya niezawisłości Albanii.

Wiedeń. Prezydent rządu prowizorycznego Albanii Ismael Kemal bej przysłał wczoraj do ministra spraw zagranicznych Barchtolda depezę następującą:

„Zebrałem w Walonie zgromadzenie narodowe złożone z delegatów wszystkich okolic albańskich bez różnicy wyznania właśnie proklamowało niezawisłość Albanii i ustanowiło rząd prowizoryczny, który otrzymał polecenie bronić praw i egzystencji zagrożonego przez armię serbską zniszczeniem narodu albańskiego i uwolnić kraj ojczysty od armii bałkańskich państw związkowych.

Zawiadamiając Waszą ekszellencję o tem, mam zaszczyt prosić rząd J. C. K. Mości o uznanie tej zmiany życia politycznego narodu albańskiego. Albańczycy, którzy dziś wstąpili do rodziny narodów Europy wschodniej, — w której schlebiają sobie być narodem najstarszym — mają tylko jeden cel na oku: żyć w spokoju ze wszystkimi państwami bałkańskimi i być żywiołem równowagi. Jesteśmy przekonani, że rząd J. C. K. Mości, jak również cały świat cywilizowany przyjmie nas życzliwie, chroniąc nas od ataków na naszą narodową egzystencję i przed usiłowaniami rozdzielenia naszego terytorium“.

Jak donoszą z Rzymu, włoski minister spraw zagranicznych San Giuliano otrzymał depezę tego samego brzmienia.

Obrazki z placu boju.

W oblężonym Skutari.

Zamknięty w murach Skutari korespondent „Corriere della Sera“ Gino Berri zdołał przesłać kilka szczegółów o sytuacji w oblężonym mieście. Skuteczny opór, jaki Skutari stawia ciągłym atakom Czarnogórców, jest zasługą przede wszystkim komendanta twierdzy Riza beja. W przeciągu krótkiego czasu zorganizował załogę i przygotował obronę. W Skutari znajdowały się wielkie zapasy amunicji i środków żywności, pierwotnie przeznaczone dla Berany, Ipeku i Prizrentu. Transportu tego nie wysłano na czas; cały zapas został przeto w Skutari, a obecnie okazał się przydatnym przy obronie. Mimo częściowego odcięcia dróg przez Czarnogórców, do ostatnich dni przedostają się do

miasta oddziały z okolicznych gór i wzmocniają załogę.

Wśród wojska w Skutari panuje karność. Najmniejsze wykroczenia przeciw rygorowi wojskowemu karane są surowo.

— Pewnego wieczora — opowiada Berri — usiłowali dwaj żołnierze Grecy, poddani turecemu, przekraść się przez most nad Bojaną aby przejść do Czarnogórców. Zamiar ich zauważono, lecz nie wstrzymywano dezertorów. Dano im wyjść i skierowano ku nim karabin maszynowy. Padli w odległości dwudziestu metrów za mostem. Trupy zostały dotąd na tem samym miejscu, w celu odstraszającego przykładu.

Riza bej od początku oblężenia zapewniał, że Skutari niełatwo ulegnie. Obecnie, mając do rozporządzenia 25.000 żołnierzy zdolnych do obrony i dobrą artylerię, zapowiada, że Czarnogórcy miasta nie wezmą.

Sytuację mogłoby jedynie zmienić przybycie armii serbskiej w ciężkimi działami. Zasoby żywności dotąd są duże. W spichrzach leży 8 do 10.000 worów mąki. Brak jednak materiału opałowego. Do niedawna jeszcze ściągano z okolicy do miasta wszelkiego rodzaju paliwo; z rozpoczęciem bombardowania musiało to ustać. Mimo oszczędzenia miasta przez Czarnogórców, tu i ówdzie są luki, przez które przedziera się ludność okoliczna. Stara się dostać do miasta, by znaleźć dach nad głową i osłonę przed nieprzyjaciółmi. Komenda nie pozwala ich wpuszczać z obawy braku dla nich żywności; u bram rozgrywają się dramatyczne sceny; wieśniacy błagają i żebrzą o przytułek.

Czarnogórcy ostrzeliwiają szczególnie dzielnicę, zamieszkaną przez mahometan. Pierwsze granaty wywołały panikę; ludność w popłochu rzuciła się do dzielnic chrześcijańskich. Czarnogórcy strzelają bez przerwy. Ze strony tureckiej baterie odpowiadają rzadko, lecz strzały są ściśle wymierzone, aby pociski nie szły na marne. Riza-bej nie pozwala na bezużyteczną strzelaninę. Piechota strzela tylko w bezpośrednich starciach. Zdaje się, że los Skutari zależy od tego, jak długo wystarczy ogrońcom amunicji. Dopóki magazyny będą pełne, Skutari może skutecznie opierać się atakom

Obecny stan przesilenia.

Tydzień się zakończył, a przesilenie austriacko-serbskie stoi na tem samym miejscu. Jeżeli

EUGENIUSZ MELLER.

Opowieści japońskie.

1. O zaczarowanych lisach.

Bajał raz staruszek:

„Ze z domostwa swojego wyjść podczas deszczowej nocy niebezpiecznie jest bardzo; słyszano bowiem tyle o włóczących się lisach, które w dżdżystą porę uparcie na północnych równinach gromadzą się licznie i kuszą chytrze przygodnych przechodniów, do sadyb swoich spieszących się rażno. Słodkimi zwykle słowy wabią ich do rozpustnych domów wszelkiej hucznej zabawy, gdzie przemienione na czarujące gejsze lub na wonne tancerki, w jedwabne kimona odziane, kuszą ich lubieżnie.

W takiej to okolicy żył raz pewien mędrzec, który w onej nocy deszczowej ze swoimi uczniami — a było ich pięciu czy sześciu — siedział na zwyczajnych ryżowych matach pustelnej izdebki i w te zachęcające odezwał się do nich słowa:

„Wyjdźcież teraz, synaczkowie moi, na wiśniowe łany i na ryżem zasiane pola, o których luddek wieśniaczy tyle złego baje. W przechadzie swojej spotkacie zapewne psotne lisy — chytre kitsune — poprzemieniane na skoczne gejsze i zalotne tancerki!“

Z niemalym przestachem na zbladłych obliczach odezwali się trwając do mistrza:

„Czyż nie powiedziałaś nam, o mądry panie, że nie przystoi rozsądnemu i przewidującemu niewol-

nikiem być zgubnej ciekawości i na niechybną pójść pastwę nieszczęścia. A teraz sam każesz wpaść nam w ciemną otchłań wabiącej pokusy?“

„Tchórze wy i głupcy!“ — zawołał mędrzec śmiejącym się głosem. — „Zważcież dobrze, co wam teraz powiem: skoro w deszczowej porze na dwór wyjdziecie, przekonani jesteście, że spotkane po drodze lisy, naśl lisami pozostaną zaiste, a trwożne będziecie tyle jeno, że nie wiecie z góry, co w następnej chwili spotkać was może... Lecz lisy pozostaną zawsze tylko zwierzętami, chociażby nawet poprzemieniały się w zalotnice. Dla was niebezpiecznymi one nie są, albowiem nie znają waszej duszy i waszej jaźni. O wiele gorsze są prawdziwe, żyjące gejsze, które znają was i tyśięczne przybierają kształty, by w sidła zmysłowych ich pożądań spętać was sromotnie. Powiedzcież więc sami, drodzy moi, czy śmieszne to nie jest, aby ludzie jak wy obawiać się mieli guseł psotnych lisów, skoczne harce wyprawiających ku ucieście mądrych, a nieszczęściu głupich?“

Po tych iście shitońskiej uczoności słowach zawstydzili się wielce uczniowie wielkiego mędrca i poprzysięgli sobie wypłoszyć ze swojej duszy wszelki strach i lęk.

Stare zaś przysłowie powiada:

„Wszelakie zło nie od nieba pochodzi, ale jeno... od podwinki!“

2. Małpeczka i raczek.

Bajał raz staruszek:

„...Pewien skorupiaczek, żerując w piaszczystej glebie opodal morza, miał to szczęście, iż stał się właścicielem ryżowego placka. Saru — dowcipna małpeczka — zakosztowawszy niezwykłego spe-

cyaju, ofiarowało w zamian *kaki*, śliwkowe ziarnko. Naiwny raczek dał się namówić. Zadowolone saru kontentowało się kulinarnem dziełem człowieka, oszukany zaś raczek zasadził ziarenko w grządce ogródka jakiegoś samuraja.

...Po latach wielu rozkwitło piękne śliwkowe drzewko i wydało moc przesłodkich *kaki*. Mimochodem przeszła małpeczka obok pomarańczowozłotej śliwy i spotkała raczka, spoglądającego tęsknie ku dojrzałym owocom nęcącego drzewa. Gentleman-saru zaofiarowało swoje usługi niezdar-nemu skorupiskowi, który wspinać się nie umiał.

...Jednym susem był już na śliwie. Lecz miasto rzucać raczkowi obiecane owoce, sam je zjadać począł żarłocznie i kieszenie swoje nimi ponapelniać. Czasem uraczył łaskawie i biednego skorupiska niedojrzałą śliwą, albo robakiem stoczoną skórką...

Bliski rozpaczy, wpadł raczek na pomysł („Nawet i głupi ma dobre intencje“, mawiał świątły Buddha-Pan!). Zrobił dobrą minę i zapytał się małpki, czy w odwrotnej pozycji, głową ku dołowi, zejśćby mogła z drzewa. Świadom swoich akrobatycznych zdolności i kwalifikacyj na zgrabnego zonglera, począł magot wykonywać żądany proceder. Podczas zwinnych obrotów gwałtownego saru wypadły wszakże wszystkie owoce tak moźolnie zebrane w jego kieszeni. W zbieraniu spadających śliwek raczek leniwy nie był i ze zdobyczą swoją jął do nory uciekać jak najprędzej, gdzie w duchu śmiał się serdecznie...

Stare zaś przysłowie powiada:

„Wszelaka szkoda, wyrządzona drugiemu, staje się zwykle klęską dla siebie!“

Na Gwiazdkę

istnieje wiele podarunków, ale żaden nie sprawia takiej przyjemności, jak Gramofon Aniołkowy

Gramofon aniołkowy jest najidealniejszym prezentem na gwiazdkę, zabra-
wia starych i młodych.
Gramofon aniołkowy sprawia wspaniałą przyjemność i jest najpięk-
niejszym podarkiem na każdą uroczystość.
Gramofon koncertowy z 5 podwójnymi płytami, t. j. 10 zdjęć, kosztuje
K 50.—. Płyty imitacyjne bez marki „aniołek“ kosztują 2 K. 30.000 zdjęć
polskich, ruskich i międzynarodowych zawsze na składzie. Demonstracja bez
przymusu kupna. — Ulgi w splatach ratalnych. — Cenniki darmo i oplatnie.

Pierwszy krajowy skład gramofonów aniołkowych

Józefa Wekslera

we Lwowie, ulica Sykstuska 2, telefon 1580
w Krakowie, Floryańska 25, Grodzka 71, tel. 1241

10% rabatu

udziela przy zakupnie ozdób
na **drzewko** i podarków
na **gwiazdkę**

L. WEINDLING 26
Kraków, Grodzka

Poleca w wielkim wyborze już od
2 K mydła i perfumy w eleganc-
kich kasetkach, kompletne kasetki
z przyborami do malowania oraz
kasetki z przyborami do piele-
gnowania paznokci i t. p.

opinia publiczna oczekiwała w ciągu ubiegłego tygodnia jakich rozstrzygających wypadków, jeżeli ludzie zrodzeni z dnia na dzień na pasku strachu i nadziei myśleli, że raz nastąpi rozstrzygnięcie w tym lub owym kierunku, doznali rozczarowania. A da się to wytłómaczyć w bardzo prosty sposób: dyplomacya europejska, mimo istnienia telegrafów i telefonów, pracuje z tą samą ociężałością, z jaką pracowała w epoce, kiedy wiadomości i noty szły ze stolicy do stolicy przez kuryerów. Dyplomacya, ujawszy jakąś sprawę w swe ręce, otacza ją taką tajemniczością, że w gruncie rzeczy wszystkie wiadomości dziennikarskie o polepszeniu się lub o pogorszeniu się sytuacji są tylko kombinacjami, opartymi na nieskontrolowanych wiadomościach albo — jak wielkie dzienniki wiedeńskie to praktykują — na informacjach „wybitnych osobistości“, którymi czasem mogą być — portyerzy ministerjalni.

Rzeczywisty obraz sytuacji można przedstawić tylko na podstawie faktów, z których urabiają się, stosownie do zapatrywania i temperamentu, pomysły lub niepomyślnie horoskopy. Swoją drogą, częstokroć i fakta okazują się tak mało uchwytnymi, że nieraz tygodniami kolportuje się jako fakt rzecz, która o tyle jest faktem, o ile ktoś zechce przypuszczenie uważać za rzeczywistość. W tym względzie klasycznym przykładem jest Durazzo, o którego obsadzeniu przez Serbów mówiono już przez cały tydzień, a dotąd niewiadomo, czy rzeczywiście już zostało obsadzone. Jedne wiadomości podają obsadzenie Durazza jako fakt dokonany, inne mówią o proklamowaniu tam niezawisłości Albanii, a jedno i drugie nawzajem się wyklucza.

Drugim takim zagadkowym faktem jest kwestya, czy Serbia chce zatrzymać Durazzo na stałe, czy też opuści je po czasowej okupacji. Przed kilku dniami doniosły pisma angielskie, że Pasicz obstaje nietylko przy trwałym obsadzeniu Durazza, ale że reflektuje i na dalsze dwa porty albańskie z odpowiednim obszarem nadmorskim; wczoraj zaś dzienniki francuskie („Matin“) przynoszą wręcz przeciwne oświadczenie Pasicza, mianowicie, że Serbowie nie zamierzają zatrzymać Durazza na stałe. Który więc „fakt“ jest prawdziwy?

Dla stosunków austriacko-serbskich miarodajnym jest tylko to, czy Serbowie, o ile już zajęli Durazzo, zechcą z tego zrobić „fakt dokonany“, który w obecnej wojnie stanowi podstawę wszystkich kombinacji terytoryalnych. Jak wiadomo, Austria kilkakrotnie i jasno oświadczyła, że nie uzna takiego „faktu dokonanego“ i że pod tym względem nie wda się w żadne targi. Z punktu widzenia austriackiej racji stanu jest rzeczą godną uznania, z jaką w Wiedniu cierpliwością czekają na rozwój wydarzeń, nie przesądzając jej i nie powstrzymując Serbów, chociaż takie przewlekane wytwarzanie niepewności również kosztowną jak i denerwującą.

Mówią w Wiedniu, że to umiarkowanie Austrii wydało już dla niej korzystny rezultat o tyle, że wszystkie państwa podzielają jej zapatrywania i w tym duchu interweniuje w Belgradzie. Wszystkie państwa, z wyjątkiem naturalnie Rosyi, której rady w Serbii i zarządzenia na granicy austriackiej mają większą wagę aniżeli dobre chęci wszystkich mocarstw razem wziętych. Nie ulega wątpliwości, że cierpliwość Austrii uważają w Petersburgu jako dowód jej słabości, a z chwilą kiedy to zapatrywanie zagnieździ się także w sferach urzędowych, przyjdzie msi do wybuchu.

Wielkim atutem w ręku Austrii jest przyjazna jak dotąd postawa Rumunii. O ile Austria ma spór z Serbią, o tyle Rumunia może go mieć z Bułgarią, a łączne działanie z Wiedniem i Bukaresztu byłoby najlepszą dywersją przeciw wtrąceniu się Rosyi w sprawy bałkańskie. Jak dotąd Rumunia nie uległa pokusom rosyjskim, a najsilniejszym tego świadectwem jest podróż byłego szefa sztabu, a obecnego inspektora armii Conrada Hötendorfa do Budapesztu. Generał Conrad nie jedzie tam w misji politycznej, bo politykiem nie jest; jedzie w misji wojskowej dla porozumienia się z rumuńskim sztabem, który wedle ostatnich doniesień robi

takie same przygotowania, jak oba państwa sąsiednie.

Austria nie chce konferencyi europejskiej, a na zaparcie swych żądań czeka. Jak długo będzie czekała i czy nie zachodzą okoliczności, które wpłyną na skrócenie tego czekania? Odpowiedź na to mogłyby dać tylko sfery styjące bezpośrednio u steru, a te odpowiedzi nie dadzą. Będzie jednak odpowiedź, gdy inne sfery uznają, że pokończyły już przygotowania, o których się nie pisze, a które jednak są publiczną tajemnicą.

Rokowania pokojowe.

Identycznie z „sytuacją europejską“ jest przebieg rokowań pokojowych między Turcją a Bułgarią niepewny i codziennie przychodzą odmiennie wiadomości: raz że rokowania zostały zerwane, drugi raz że podjęto je na nowo. Nikt nie przypuszczał, żeby rokowania poszły gładko, a to ze względu na rozmiar ofiar, jakich dotychczasowi zwycięscy żądają od Turcyi. Bułgaria, która prowadzi rokowania w imieniu Związku bałkańskiego z wyjątkiem Grecyi, żąda takich ustępstw terytoryalnych, które równoznaczne są z u-unięciem panowania tureckiego z całego Bałkanu z wyłączeniem Konstantynopola i jego okolicy, Turcyja zaś obstaje przy zatrzymaniu Adryanopola i Salonik, nie sprzeciwiając się posunięciu się Bułgarii ku morzu Egejskiemu. O odebraniu zajętych przez Serbów terytoryów Turcyja widocznie nie marzy nawet.

Upieranie się Turcyi przy zatrzymaniu Adryanopola tłumaczy minister spraw zagranicznych Noradungian względami politycznymi i religijnymi. Pierwsze polegają na tem, że Adryanopol uważany jest za przedmurze Konstantynopola, a rolę tę zatrzymał i w obecnej wojnie swoją dzielną obroną; drugie względy uzasadnione są ogromną ilością meczetów, noszących imiona sułtanów, które wobec świata muzułmańskiego reprezentują najwyższą władzę religijną rodu Osmanów. Turcy wiedzą, że o odzyskaniu całej Tracyi nie ma mowy; nie chcą tylko, aby Bułgaria zajęła Dedeagacz nad morzem Egejskim, skąd zawsze zagrażałoby Dardanelom, natomiast zgadzają się na odstąpienie portu Kawala.

Mędzy żądaniami obustronnymi panuje więc niemożliwa do wyrównania różnica. Według żądań bułgarskich przyszła granica szłaby od Enos nad morzem Egejskim powyżej Adryanopola i Kirkilisse do Midii nad morzem Czarnem, a zatem dla Turcyi pozostałby tylko cypel wybrzeża od linii Czataldży po Konstantynopol; propozycje tureckie obejmują pozostawienie Adryanopola, Kirkilisse i Salonik w jej posiadaniu, nie mówiąc już o odmowie jej ustąpienia z Skutari i Janiny.

Wobec tego położenia obie strony dalej zbroją się i przygotowują się do ostatecznej rozprawy. Turcy oprócz codziennego wzmacniania sił pod Czataldżą gromadzą między tą linią a Konstantynopolem nową armię z rezerw anatolskich, która ma służyć jako dalsza obrona po ewentualnej utracie obecnych pozycji pod Czataldżą. Pozycya ta, zdaniem korespondentów, w obozie tureckim doznaje z każdym dniem większego wzmocnienia przez nowe oddziały i nowe forty ziemne, które dla szybszego przetrwania sił i amunicyi połączone być mają budującą się kolejką wąskotorową. Po stronie tureckiej panuje optymistyczne zapatrywanie co do dalszej akcji wojennej, a gazety konstantynopolitańskie idą w tym optymizmie tak daleko, że obliczają już, kiedy armia turecka będzie mogła stanąć pod Sofią.

W równej mierze Bułgarzy robią przygotowania do dalszej akcji. Ponieważ ich materiał ludzki jest zupełnie wyczerpany do tego stopnia, że powołano pod broń 18 letnich chłopców obowiązanych dopiero w roku 1913 do asenrunku, przeto wzmacniają swe siły niepotrzebnymi już oddziałami w Macedonii, a oprócz tego ściągają części armii greckiej i serbskiej drogą morską na Saloniki Dedeagacz. Jak już pisaliśmy, akcja wojenna po rozbiciu się układow da przewagę tej stronie, która prędzej po-

trafi zgromadzić pod Czataldżą największe możliwe posiłki i właśnie dla osiągnięcia tego celu będzie się jeszcze kilka dni pakować bez chęci dojsca do rezultatu.

Nastroje angielskie wobec wojny.

Ton prasy angielskiej jest nadzwyczaj pokojowy. Bez różnicy poglądów — prasa konserwatywna, liberalna, socjalistyczna — zgodnym chórem oświadcza, że wojna o port adryatycki byłaby szaleństwem. To stanowisko prasy niewątpliwie w znacznym stopniu odzwierciadla opinie narodu.

Powszechnie z zasady „Bałkan dla narodów bałkańskich“ wyprowadza się wnioski o prawie Albanii na samodzielność i liczy się z samodzielną Albanią, jako nieuniknąoną konsekwencją wojny i przyszłej ewentualnej konferencyi. Prasa stara się unikać wszelkich objawów sympatii dla Serbii, jakkolwiek Pasicz i inni dyplomaci serbscy wciąż ubiegają się o angielskie sympatyje.

Opinia publiczna sądzi, że hasło samodzielności dla Albanii doskonale da się pogodzić z ideą zdobycia portu morskiego dla Serbii. Co bowiem właściwie — zapytują dzienniki — może mieć Austria przeciw zdobyciu portu przez Serbię? Że uczyni sobie zeń wojenną bazę przeciw monarchii Habsburgów? Na to Anglicy odpowiadają, że lepiej jest, by Serbia posiadała własny port, niż żeby mogła w czasach wojny dowozić sobie amunicję przez port neutralny. — I w Anglii przypominają sobie portugalski port Delagoa Bay na zachodnim wybrzeżu, Afryki, który oddał takie wielkie usługi Boerom podczas wojny z Anglią. Krüger dowoził sobie przez ten port armaty, amunicję i ludzi; Anglicy zaś nie temu nie mogli zaradzić.

Kierujący „Times“, ostro krytykując podjudzania do wojny, konstatuje, iż żadnego nastroju niema wśród narodów europejskich na korzyść tej wojny: „Niema żadnego wielkiego państwa w Europie, któreby dziś żywiło najmniejsze życzenie, by na skinienie nikczemnej dumy rzucić miliony ludzi wyrwanych z ognisk rodzinnych wprost na śmierć. Ludy bałkańskie walczą o sprawę, która istotnie jest ich własną sprawą. Te ludy są podniecone wspomnieniami wieków ucisku; pragną więc zemsty. Lecz narody większe nie mają żadnego podobnego sporu... itd.“

W innym znowu miejscu:

„Kto robi wojnę? Odpowiedzi należy szukać w kancelaryach Europy, pomiędzy ludźmi, którzy zbyt długo grali życiem ludzkim, jak pionkiem w szachach; którzy zanadto są opętani formułkami i żargonem dyplomatycznym, by mogli uświadomić sobie te istotne realności z którymi się bawią.“

Nastroje więc niezbyt wojenne...

Obecnie, jak donoszą z Londynu, Biuro Reutersa komunikuje, że przebieg audyencyi posła austriackiego w Carskiem Siole był bardzo zadowalający. Niema więc wątpliwości — optymistycznie konkluduje pórturzędowy komunikat angielski — że Rosya ma zamiary wyłącznie pokojowe(?). Ta okoliczność, jak również wypowiedziany formalnie zamiar Austrii odroczenia załatwienia konfliktu ze Serbią aż do ukończenia wojny, tworzą podstawę do pokojowego rozwikłania całej kwestyi. Wiadomość, jakoby Niemcy szły własnymi drogami jest fałszywą. Angielski punkt widzenia został przyjęty na Wilhelmstrasse z entuzjazmem. Niemcy użyły wszystkich swych wpływów, aby do wojny nie dopuścić — i to do wpływów w miejscach najważniejszych, gdzie doradzała jak największe umiarkowanie. Tak samo jak Austria, Włochy i Niemcy są za autonomiczną Albanią, nie widzą jednak w tem żadnej sprzeczności z interesami Serbów. Dopóki więc Edward Grey kontynuuje obecną politykę, nie trzeba obawiać się komplikacji.

Tak mówi pórturzędowy komunikat.

Jak widzimy, optymizm panuje w Londynie...

NAJTANIEJ W KRAKOWIE — obecnie tylko
GRODZKA Nr.

Pierścionki zaręczynowe i ślubne — Łańcuszki,
zegarki, zegary, budziki, oraz wszelkie wyroby złote i srebrne

EMIL GOLDWASSER W KRAKOWIE
UL. GRODZKA 25.

25
W POKLIŻU MAGISTRATU
TELEFON Nr 2361

**WARTOŚCIOWE
PODARKI**

Cukiernice, Koszyki,
Srebro stołowe,

Papierońnice — oraz wszelkie wyroby
z chińskiego i prawdziwego srebra.

Bogato ilustr. cenniki wysyłam darmo

Demonstracja niepodległościowa w Krakowie.

Z inicjatywy młodzieży socjalistyczno-niepodległościowej trzy niepodległościowe odłamy młodzieży akademickiej urządziły w piątek 29 listopada wieczór jako w rocznicę powstania listopadowego demonstrację z silnym podkreśleniem dążności antyrosyjskich.

Już od czwartku rozpowszechniano po wszystkich wyższych i średnich zakładach naukowych wezwanie do młodzieży, aby jak najliczniej stawiła na demonstrację, celem zaznaczenia swojej gotowości bojowej.

Więc też o oznaczonej godzinie 5^{1/2} tłumne zastępy młodzieży akademickiej i gimnazjalnej ze wszystkich szkół krakowskich zaległy plac przed uniwersytetem.

Po przemówieniu reprezentanta młodzieży narodowej ruszył pochód. Na czele niesiono dwa szlądary z napisami: „Niech żyje Niepodległa Polska ludowa”. Jeden — czerwony polskiej młodzieży socjalistycznej, drugi amarantowy młodzieży niepodległościowej. Przy śpiewie pieśni rewolucyjnych plantami i ul. Szewską przeszedł pochód pod pomnik Mickiewicza. Tu przemówił jeden z towarzyszy akademików, reprezentant młodzieży socjalistyczno-niepodległościowej.

Dalej pochód, powiększony przez liczne zastępy powracających z fabryk towarzyszków robotników oraz publiczności, w kilkutyśięcznych szeregach udał się ul. Grodzką. Śpiewając wciąż pieśni patryotyczno-rewolucyjne i wznosząc okrzyki na cześć Niepodległej Polski, walki zbrojnej oraz wojny z Rosją, dostano się na Wawel. Tutaj przemawiali przedstawiciele młodzieży niepodległościowej, poczem pochód doszedł plantami pod uniwersytet, gdzie się rozwiązał.

Od szeregu lat nie widział Kraków takiej demonstracji, gdzie obok dążności rewolucyjnych narodu polskiego silnie podkreślono dążenia społeczne polskiego ludu pracującego, który jako najbardziej rewolucyjna klasa w społeczeństwie polskim, przede wszystkim powołany jest do zdobycia Niepodległej Polski, w imię której, wobec obecnej sytuacji politycznej, lada dzień stanąć będzie trzeba do szeregów.

Zaraz po demonstracji znaczna część młodzieży udała się do teatru, gdzie w czasie przedstawienia „Warszawianki” Wyspiańskiego odśpiewano „Warszawiankę” z 31 r. następnie zaś w czasie antraktu hymn narodowy „Jeszcze Polska nie zginęła”. Publiczność przez powstanie zsolidaryzowała się z manifestacją młodzieży.

Manifestacja patryotyczna w Poznaniu.

W Poznaniu odbyła się 29 listopada wieczorem przed pomnikiem Mickiewicza olbrzymia manifestacja patryotyczna; wzięło w niej udział przeszło 6000 uczestników. Na pomniku złożono cały szereg wieńców, poczem odśpiewano dawno niesłyszano na ulicach Poznania narodowe pieśni polskie. Policji nie było widać wcale koło miejsca demonstracji.

Biskup Likowski nie pozwolił na oprawienie nabożeństwa pamiątkowego.

Znów arystokratka, wyplerająca się polskości.

Główny hr. Milewski skonstruował swoją teorię o szlachcie polsko-litewskiej, którą nie mają obchodzić sprawy polskie, a która ma jedynie dbać o to, ażeby przekonać carat o swojej lojalności, zwracaliśmy uwagę na to, że takie wygodne choć niegodne stanowisko rychło znajdzie naśladowców w sferach arystokracji na Litwie i Ukrainie.

Odtąd czytaliśmy o jednym z książąt Drucekich-Lubeckich, że przy podziale wyborców na kurye narodowościowe obraził się był, iż zapisano go do kuryi polskiej; uważa się bowiem tylko za katolika, ale nie za Polaka.

To samo stanowisko zajęła obecnie księżna Magdalena Radziwiłłowa, *primo voto* Krasinińska, „rezydująca” w Uborkach na Litwie. Czyniła ona starania, aby gubernator miński zezwolił na odprawianie nabożeństwa katolickiego w jej kaplicy pałacowej. Z tego powodu napadło na nią „Minskoje Russkoje Słowo”, posadzając ją o propagandę polsko-katolicką.

Księżna pani uczuła się żywo dotknięta tem posadzeniem i wysłała list do czarnosecinnego pisma, w którym protestuje, ażeby jej pobożność katolicką utożsamiano z jakimiś aspiracjami polskimi. Księżna uważa się bowiem za Białorusinkę litewskiego pochodzenia, lubi ład białoruski i rozmawia z nim po rosyjsku (*sic*), nikomu we wsi nie daje do czytania książek polskich... W kancelarii księżnej są książki prowadzone po rosyjsku „w tymże języku i rozmowa”.

Wkońcu księżna powołuje się na świadectwo „przewielebnego władcy” Joanna, z którym rozmawiała, gdy zaproszono ją na śniadanie ku jego czci, urządzone w jej wsi Łapiczach.

Wówczas księżna upewniała władkę „o swojej krańcowej odległości od działalności polonizacyjnej, nie odpowiadającej jej poglądom”.

Mimo, iż księżna pani złożyła takie „credo” nie zadowolilo ono jeszcze czarnosecinnego organu, który pisze:

„Umieszczając list księżnej Radziwiłłowej, z przyjemnością zaznaczamy wyrażony przez nią stosunek jej ujemny do polonizacji naszego kraju. Szanując nabożność księżnej, rozumiemy jej chęć posiadania bliskiej możności przebywania na nabożeństwie, nie możemy jednak wraz z tem nie widzieć niebezpieczeństwa dla sprawy rosyjskiej, polegającego, zdaniem prawosławnej, wielolicznej ludności okolicznej, na tem, że, urządzając nowy punkt pobytu księżna, w osobie jego księżna mimowolnie stwarza narzędzie do celów tej samej polonizacji, przeciw której powstaje, jako Białorusinka z przekonania”.

Słowem, arystokracja jest pod względem narodowym żywołem, najbardziej „koczowniczym”: ciągnie ze swoimi „świętymi tradycjami”, tytułami i herbami tam, gdzie spodziewa się lepszych warunków dla siebie i swych „klejnotów” — jak ów barbarzyński koczownik, co podąża ze swymi stadami, kędy liczy na lepsze pastwisko.

Przegląd społeczny.

* **Bacność kaflarze krakowscy!** We wtorek dnia 3 grudnia odbędzie się poufne zgromadzenie o godzinie 6 wieczorem w sali „Związku stow. rob.” ul. Filipa 1 2 II p. Ze względu na ważne sprawy a jak najliczniejszy udział uprasza Zarząd.

Akcy cennikowa piekarzy w Buczaezu. W piekarniach buczackich panują stosunki wprost nie słychane. Praca trwa w nich przeważnie 24 godzin na dobę. Co do skandalicznego wyzysku prym wiedzie Margulies, u którego pracuje się bez przerwy 24 godzin, a podczas gdy gdzieindziej wypiek na jeden piec wynosi 80-90 bochenków, u niego wynosi 180 bochenków, a wypieka się tyle razy, co u innych piekarzy! Ten nieludzki wyzysk wyniszcza ludzi fizycznie, niszczy ich siły i zdrowie. Nie mogą dłużej ciężko pracować po 24 godzin bez przerwy, porzucili pracę i zażądali od nieludzkiego wyzyskiwacza zredukowania wypieków do zwyczajnej liczby. Po stronie wyzyskiwacza, jak zwyczajnie, stoją władze miejscowe. Policja napędza Marguliesowi łamistrejków; gdy robotnicy z sekretarzem zawodowym tow. Kuśnierzem udali się do starostwa z prośbą o interwencję, przyjął ich komisarz, który dopiero przed 8 dniami objął dział spraw przemysłowych, a co ważniejsze całkiem na nich się nie zna, słowami: „Jest śmieszna rzeczą dla jednej piekarni wzywać komisarza, co innego, gdyby strejk wybuchł we wszystkich piekarniach, wtedy interweniowałbym”. Nagadawszy robotnikom bredni o tem, jakto im wszędzie dobrze się powodzi, odprawił robotników z niczem. Margulies potafił widocznie nawet do sądu trafić bo kilku robotnikom, oskarżonym o jakies przekroczenie, doręczono wezwania z pieczętą „aresztant”. chociaż

nie byli aresztowani i ani chwili w areszcie śledczym nie siedzieli.

Piekarnia Marguliesowa dalej jest zbojkotowana i wzywa się robotników piekarskich, by nie przyjmowali w niej pracy.

KRONIKA.

Sobota 30 listopada.

„Racya stanu”! Podczas gdy „Słowo polskie” dzień w dzień szerzy wśród społeczeństwa polskiego w Galicyi orientację moskalofilską, — nam nie wolno przeciwdziałać tej truizmie, nie wolno nam rozwijać poglądów antyrosyjskich, bo wszystko, co w tej sprawie piszemy, prokuratora konfiskuje. Ta „wyższa” racya stanu jest doprawdy tak wysoka, że zdrowy rozsądek zrozumieć jej nie może.

Uspakajający komunikat namieśtnictwa. Ze względu na mogące łatwo powstać zamieszanie ludności na wieść o zapowiedzianych przez rząd przedłożeniach, należy stwierdzić, że przedłożenia te nie stoją w żadnym związku z zamierzoną rzekomo mobilizacją; że przeciwnie, ogólne położenie nie zmieniło się zupełnie. Projektowane przedłożenia, które już od dłuższego czasu przygotowywano, mają jedynie na celu uzupełnienie ustawy wojskowej i ułatwienie gotowości bojowej.

Nowiny krakowskie.

Drożyna wzrasta coraz bardziej wobec sytuacji politycznej, która wywołała zupełne zatamowanie kredytu, zastój w przemyśle i handlu, brak pracy, runy na banki i kasy oszczędności. Węgiel podrożał wczoraj o 16 h na cetrnarze. Jeżelibyśmy co trzy lata mieli być narażeni na takie wstrząśnienia gospodarcze, to taki stały zbrojny pokój byłby doprawdy stokroć gorzej od jednej wojny.

Fabryka sody w Borku Fatęckim (zakłady Solwayowskie) wywiesiła obwieszczenie, że wiedeńska centrala zakładów na jej wniosek postanowiła zaopiekować się rodzinami rezerwistów, powołanych do nadzwyczajnych ćwiczeń wojskowych. Powołanym rezerwistom udziela się tymczasowo na przeciąg 4 tygodniowy: żonatym 40% zarobku; mającym więcej niż 3 dzieci — do 50%; rodziny będą otrzymywały węgiel w ilości równej zapotrzebowaniu z ostatniego miesiąca; rodzinom powołanych wolno będzie zostać w dotychczasowych domach fabrycznych; niezdolnym do pracy członkom rodziny będzie się wypłacało 40% zarobku głowy rodziny. Wypłata w poniedziałek 2 grudnia od godziny 11-12.

Odsłonięcie nagrobku tow. Kucla. Jutro, w niedzielę, o godzinie 10 rano na cmentarzu rakowickim (kwatery 14, grób 7, strona południowa) odbędzie się odsłonięcie pomnika tow. dra Józefa Kucla, na które „Spójnia” zaprasza kolegów i koleżanki, towarzyszy i towarzyski zmałego.

Widmo wojny a współczesna sytuacja młodzy-narodowa — na ten ważny i aktualny temat będzie mówił we czwartek 5 grudnia tow. Leon Feldman w Związku stow. robotn. (Filipa 2 II p) staraniem komisji oświatowej. Wstęp wolny. Początek o godz. 7 wieczór. Będzie to nieako dalszy ciąg odczytu, wygłoszonego przez tegoż prelegenta przed dwoma tygodniami. Tym razem prelegent przedstawi historię wypadków w ciągu ostatnich tygodni. Po odczycie dyskusja. Komisja zaprasza do licznego udziału w tem zebraniu, które się odbędzie na podstawie § 2 ust. o zgrom.

W szkole partyjnej rozpoczyna w poniedziałek 2 grudnia wykłady tow. Leon Wasilewski na temat: „Ustrój ekonomiczny i polityczny Galicyi; galicyjskie partie polityczne”. Wykłady będą się odbywały, jak zwykle, w poniedziałki, środy i piątki o godz. 7 wieczór w sali Kasy chorych (Dunajewskiego 5) Wszystkich wykładów 6.

Zwracamy uwagę, że wykłady te są ważne dla wszystkich towarzyszy partyjnych. Zapisywać się na nie mogą także ci, którzy nie są stałymi uczniami szkoły.

Uroczysty poranek ku czci Słowackiego odbędzie się w niedzielę 8 grudnia o godz. 11 rano w Związku stow. robotn. (Filipa 2 II p). Na programie

Stefan Grudziński
i Tadeusz Berger
Kraków, ul. Szewska 22/n., tel. 305.

Pathéfony

muzycznych i gardła ludzkiego. ■ Olbrzymi repertuar. ■ Cenniki i katalogi darmo.

Nowość! Dictodisc

Oszczędność czasu i pracy w wielkich biurach. Szczegóły odwrotnie. Płyty zużyte obciążamy bezpłatnie.

z tubami i bez tub. Grają bez zmian igły, szafirem. Nie niszczą płyt. Są najdoskonalszymi instrumentami reprodukcjami dźwięki narzędzi systemu Braci Pathé, mechanicznego sekretarza. Do dyktowania korespondencji na płytach.

złożą się: Śpiew „Lutni robotniczej“, odczyt p. Weychert-Szymanowskiej, deklamacja i obfita część muzyczna (fortepian, skrzypce, ewent. melodeklamacja itd). Bilety są do nabycia w Związku stow. robotn. po 20 hal.

Odczyt dra Melanii Lipińskiej p. t. „Psychoterapia“ odbędzie się staraniem Koła filozoficznego U. U. J. jutro w niedzielę o godz. 4 po południu w sali Kopernika w Collegium Novum. Krzesła po 2 K i 1 K, wstęp 50 h, dla członków 30 h.

Parcelacja gruntów pofortecznych. Na wczorajszym posiedzeniu komisji gruntowej przyjęto kilka ofert na zakupno parcel z gruntów pofortecznych i uchwalono dalszy sposób postępowania przy sprzedaży parcel, położonych między przedłużoną ul. Smoleńską a Zwierzyniecką, tudzież między ul. Długa a Krowoderską, w tym kierunku, że oferty bez przerwy przyjmowane będą przez magistrat, który je będzie przedkładać komisji do rozstrzygnięcia.

Czwarty poranek muzyczny Uniwersytetu Ludowego z cyklu: Przedstawiciele muzyki klasycznej, odbędzie się w niedzielę 1 grudnia w sali prób Towarzystwa muzycznego przy placu Szczepańskim. Dr Józef Reiss wypowie odczyt o Beethovenie, prof. Ludwig i p. Wanda Hendrichówna odśpiewają wyjątki z epery Beethovena „Fidelio“, prócz tego będzie ilustracja muzyczna: skrzypce i fortepian. Bilety wcześniej do nabycia w czytelni Uniwersytetu Ludowego (Szewska 16) w cenie 40 h (dla członków 30 h). Przy wejściu na poranek obowiązkowa składka 2 hal. na dom Uniwersytetu Ludowego.

Krakowski Związek pomocy dla więźniów politycznych urzędują w poniedziałek 2 grudnia o godz. 7 w lokalu „Spójni“ (ul. Krzyża 7) poufne zebranie, na którym będzie omówiona sprawa ostatnich samobójstw katorżan politycznych w katorgach nerczyńskich.

Esperanto. W niedzielę 1 grudnia o godz. 5 po południu odbędzie się w hali zbożowej (Długa 1) nadzwyczajne walne zgromadzenie członków Tow. „Esperanto“.

W teatrze „Nowości“ rozpoczyna się 1 grudnia sezon zimowy. Atrakcją programu będzie 5 srebrnych gwiazd, które wykonają ewolucje wirowe w powietrzu, dalej The Bethonos, pierwszorzędni tancerze. W kabarecie wystąpi Czesław Nedak (Kaden), artysta lwowskiej operetki oraz kabarecista z lwowskiego „Ula“ i warszawskiego „Momusa“. Program dopełni operetka p. t. „Lolotta“, do której dyrekcja sprawiła nowe stylowe hiszpańskie kostiumy i dekoracje. W operetce tej wystąpi w roli „Małego Castora“ znany krakowskiej publiczności mały Czesio. Nadto szereg numerów warietowych.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, I. p.).

Czytelnia czasopism otwarta codziennie od godz. 11—1 w południe i od 4—9 wieczorem. **Biblioteka** otwarta od godz. 12—1 w południe i 5—9 wieczorem. **Biuro** otwarte w dni powszednie od 5—7 wieczorem.

Wykłady w sali przy ul. Zwierzynieckiej 14: W sobotę o godz. 7 wieczorem: dr Z. Mandel: „Sądy przysięgłych“.

W niedzielę o godz. 3 po południu: J. Żukowska: „Dary wiatru północnego“ bajka Sieroszewskiego (opowiadanie dla dzieci, ilustrowane obrazami świetlnymi);

W niedzielę o godz. 5 po południu: Konstanty Srokowski: „Jak się tworzy historia“.

W niedzielę o godz. 7 wieczorem: Zygmunt Herzeg: „Społeczeństwo i jego przywódcy“.

W poniedziałek o godz. 7: Dr Kazimierz Roupert: (Życia roślin (z obrazami świetlnymi)).

W poniedziałek o godz. 8 wieczorem: Konstanty Srokowski: „Jak się tworzy historia“.

Szkoła nauk społeczno-politycznych.

W sobotę od godz. 5—6: prof. dr Talko Hryniewicz: „Antropologia ziem polskich“; od 7—8: L. Wasiljewski: „Etnografia ziem Polski“; od 8—9: J. Cynarski: „Polska a Rosja“.

W poniedziałek o godz. 6—7 L. Kulczycki: „Sociologia“, od 7—8: W. Feldman: „Dziennikarstwo“.

Repertuar teatru miejskiego.

Sobota: „Dobrze skrojony frak“, krotowhwa w 4 aktach Gabriela Drégely.

Niedziela po południu: „Kobieta, gra i wino“. (Ceny niższe do połowy)

Niedziela wieczór: „Dobrze skrojony frak“.
Poniedziałek: „Zygmunt August“. Część III.
Wtorek: „Dobrze skrojony frak“.
Środa: „Bęben. Ceny popularne“.
Czwartek: „Dobrze skrojony frak“.
Piątek: „Peer Gynt“.
Sobota: „Jeniec Napoleona“, sztuka historyczna w 3-ach aktach, St. Kozłowski.
Niedziela wieczór: „Jeniec Napoleona“.
Poniedziałek: „Jeniec Napoleona“.

Nowiny lwowskie

W pogoni za szpiegami. Wczoraj na t. zw. Kaiserwaldzie aresztowano N., kandydata adwokackiego, i P., słuchacza techniki, podczas przechadzki, a funkcjonariusze policyi, pomimo należytego wylegitymowania się obu, sprowadzili ich na strażnicę, gdzie żołnierz policyjny samowolnie przeprowadził na nich rewizję kieszonkową, a dopiero dyrekcja policyi puściła ich wolno.

Śmiertelna przejechanie. Na placu Gołuchowskich potrafił wóz tramwajowy K. D. Nr 121 jakiegoś starego, około 60 lat liczącego izraelitę. Nieprzytomnego odwiozło pogotowie do szpitala. Stan jego beznadziejny.

Z sądu. Stanisław Rędziejewski, przed paru miesiącami aresztowany pod zarzutem szpiegostwa, stanął 3 grudnia przed sądem wraz ze swym spółnikiem Janem Kogutem z Jaworowa. Ponieważ pokazało się, że sztab generalny na własną rękę nagromadził przeciw nim dowody, rozprawę odroczone.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza, oddział lwowski (Sienkiewicza 9).

Biblioteczki ruchome od godz. 7 do 8 wieczorem.

Sprawy sekretaryatu od godz. 6 do 7 wieczorem

codziennie prócz niedziel i świąt.

Wykłady w stowarzyszeniach zawodowych robotniczych w godzinach od 7^{1/2} do 9 wieczorem

codziennie.

Zabawy dla dzieci w niedziele po południu od godz. 4 do 6.

Repertuar teatru miejskiego w Lwowie

Niedziela po południu: „Wesele w Ojcowie“ i „Kulgarz“.

Niedziela wieczorem: „Dobrze skrojony frak“.

Poniedziałek: (nowość) „Różyczka“.

Wtorek: „Aida“.

Środa: „Różyczka“.

Z kraju.

Uniwersytet Ludowy urzędują w niedzielę 1 grudnia w Chrzanowie w sali Rady miejskiej wykład p. Stanisława Popka: O przystosowaniu zwierząt do warunków klimatycznych.

Z zaboru rosyjskiego.

Handel konią w Warszawie. Spożywanie koniny zaprowadzili w Warszawie Tatarzy przed 40 laty, zaopatrując w nią muzułmanów, służących w wojsku. Rzeź koni odbywała się na cmentarzu mahometańskim za Powązkami, na którym obok mogił odzierano zabite konie ze skóry, a stada psów zjadały wszelkie odpadki i te części mięsa, które nie uległy sprzedaży.

Napływ Tatarów kazańskich, którzy wyparli z handlu domokrajnego Słowaków, spowodował większe zapotrzebowanie koniny, zwłaszcza gdy kolonia tatarska, posiadająca całe rodziny, liczyła do 400 osób. Wówczas dopiero pojawili się zawodowi rzeźnicy Tatarzy, z których jeden otworzył jatkę na Powiślu. Wskutek drożyzny wołowiny i chrześcijanie zaczęli kupować mięso końskie.

Cena konia na rzeź przed 25 laty wynosiła 3 ruble, to jest wartość skóry, obecnie zaś najbardziej zniszczony koń na rzeź płacony jest około 8 rubli, a młode odpasione konie, z jakichkolwiek powodów niezdatne do pracy, Tatarzy płać do 40 rubli, przyczem rzeź przeniosła się do rzeźni zamiejskich i podlega kontroli weterynaryjnej.

Wzorem pruskiej komisji kolonizacyjnej. Z Warszawy donoszą: Bank włościański już ukończył parcelację majątku Poszyrwinty w gub. suwalskiej. Utworzono około Poszyrwint kilkanaście kolonij włościańskich, do których sprowadzono włościan prawosławnych z gub. kijowskiej, oraz starobrzędowców z gub. smoleńskiej. Dla osadników tych będzie wybudowana w Poszyrwintach cerkiew, na co synod prawosławny wyjedł kredyt.

Parlament.

Wiedeń, 30 listopada.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów w dyskusji nad

pro wizoryum budżetowym

poseł German ubolewał, że parlament nie uchwała normalnego budżetu, a następnie polemizował z mową posła Budzynowskiego.

Poseł Tuzar (separ. czeski) występował przeciw obstrukcyi, która wychodzi na korzyść rządu.

W obronie urzędników.

Poseł Breiter protestował przeciw zakazowi policyi wiedeńskiej odbycia zgromadzenia urzędników pocztowych.

Do trybunału państwa

wybrani zostali z Galicji: prof. Fierich z Krakowa, prof. Balasits ze Lwowa i adwokat Horbaczewski z Czortkowa.

Izba panów

na wczorajszym posiedzeniu zaczęła dyskusję nad pragmatyką służbową.

Ks. Schwarzenberg i dr Sieghart użalali się na „hiperprodukcję“ urzędników.

Minister spraw wewnętrznych bar. Heindl żalił się na manifestacje urzędników, które wywierają zły wpływ i występuje przeciw igraniu z możliwością strejku lub biernego oporu.

B. GABRYELSKA. Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i planole — krajowe i zagraniczne, nowe i przegrane — za gotówkę i na anality bez zaliczki

Chłodzące, bóle łagodzące, każdemu zapaleniu zapobiegające działające Praskiej maści domowej z apteki B. Fragnera, c. k. dostawcy w dworu w Pradze, wyrobiło temu środkowi domowemu sławę i przyczyniło się do coraz większego rozpowszechnienia. Środek ten jest do nabycia i w tutejszych aptekach.

Dlaczego nie ma się szukać ulgi, gdy znacznie nam dokucza, kaszel lub zatęgnięcie, jeżeli ma się przyjemny w smaku, skutecznie i szybko działający środek Thymomel Scilla z apteki B. Fragnera w Pradze. Flaszki po K 2:20 do nabycia we wszystkich prawie aptekach, należy jednak baczną zwracać uwagę na nazwę preparatu i wytwórcy.

Ze zegarki światowej firmy Max Böhmel, Wiedeń, IV. Margaretenstrasse 27/62, są najlżejsze niema wątpliwości. Już 70-letnie istnienie tej firmy dowodzi, że firma ta zegary, jakoteż towary złote i srebrne tylko najlepszej jakości prowadzi i niechaj się każdy przy zapotrzebowaniu we własnym interesie zwróci do tejże firmy. Należy zażądać katalogu z 5000 rycin, który darmo i oplatnie każdemu przesyłam

TELEGRAMY.

z dnia 30 listopada.

Zamiary opozycji węglerskiej.

Budapeszt. Przed posiedzeniem Izby posłowie opozycyjni odbyli naradę, na której Just oświadczył, że opozycyoniści będą usiłowali wszelkimi środkami wtargnąć do sali i udaremnić obrady.

Duma obraduje.

Petersburg. Wybór październikowca Rodzianki na prezydenta wywołał w kołach rządowych i prawicowych jak najgorsze wrażenie. Rodzianko miał oświadczyć, że Duma będzie wkrótce rozwiązana...

We wszystkich fabrykach petersburskich wybuchły strejki robotnicze z powodu otwarcia Dumy.

Rokowania pokojowe.

Konstantynopol. Rada ministrów trwała wczoraj do godz. 11 w nocy.

Minister spraw zagranicznych oświadczył, że rokowania pokojowe są na dobrej drodze i dziś będą kontynuowane. Minister sądzi, że do 2 dni pokój będzie zawarty.

Chiny przeciw Rosji.

Hankau. Powstało tu towarzystwo dla ratowania Mongolii. Projektuje ono na wypadek wejścia w życie umowy mongolsko-rosyjskiej bojkot towarów rosyjskich, nieprzyjmowanie pieniędzy rosyjskich i żądanie zwrotu wkładki z banku chińsko-rosyjskiego.

Wojciech Gigoń

Absolwent wyższej szkoły zaw. w Hamburgu i odznaczony I-szą nagrodą miejsc. Muzeum przem. w Krakowie

Kraków, Bracka 13. ■ Telefon Nr. 2459.

Artyst. Zakład galanteryjno-introligatorski

przyjmuje obrazy do oprawy. Poleca wszelkie oprawy ozdobne i skromne. Pojedynczo i hurtownie po cenach bardzo umiarkowanych. Roboty na prowincję skutecznie się terminowo. Posiada na składzie najnowsze materyały. Posiada wielki wybór ram.

Zakład dentystyczny

D. Helsingera

Kraków, Grodzka 35

wykonuje według amerykańskiej metody specjalne szczęki bez podniebienia, mostki, korony, zęby na śrubkach, oraz wszelkie inne w zakres ten wchodzące roboty. Ceny umiarkowane także na raty. Reperacje uskutecznią się na poczekaniu.

Międzynarodowy kongres socjalistyczny w Bazylei.

(Od sprawozdawcy „Naprzodu“).

Bazylija, 24 listopada.

Lista delegatów

wyказuje „kabalistyczną“, jak żartobliwie uważał tow. Huysmans, cyfrę 555. A mianowicie obecnych delegatów: z Niemiec 75, z Austrii 59, z Belgii 32, z Czech 70, z Bośni 1, z Bułgarii 3, z Krocacji 2, z Danii 8, z Hiszpanii 2, z Finlandyi 2, z Francyi 127, z Wielkiej Brytanii 13, z Holandyi 9, z Węgier 18, z Włoch 11, z Luksemburgu 3, z Norwegii 3, z Portugalii 2, z Polski 20, z Rumunii 2, z Rosyi 36, ze Szwecyi 8 i z Szwajcaryi 49.

Delegacja polska,

licząca 20 osób, składała się z przedstawicieli wszystkich trzech zaborów; reprezentowane były wszystkie grupy i odcienie partyjne, na jakie niestety socjalistyczny proletaryat polski w zaborze rosyjskim jest podzielony. Najliczniejszą grupę stanowili reprezentanci P. P. S. D. Galicyi i Śląska. Pod przewodnictwem tow. Daszyńskiego zjawili się posłowie Diamand, Klemensiewicz, Hudec, Marek, Lieberman, Reger oraz tow. Teller z Krakowa i Struż z Ostrawy Morawskiej. Tow. dr Diamand reprezentował równocześnie P. P. S. zaboru pruskiego.

Korzystając z obecności tak licznej w Bazylei reprezentacji polskich socjalistów, powzięto za inicjatywę Zarządu partyjnego P. P. S. D. myśl odbycia wspólnej konferencji międzypartyjnej celem wzajemnego zbliżenia się i porozumienia się. Wobec odmownego stanowiska frakcyi umiarkowanej P. P. S. Królestwa Polskiego konferencya ta nie doszła do skutku. Natomiast odbyła się wspólna narada wszystkich delegatów polskich na kongres, na której obszernie bardzo omawiano sytuację, jaka się wytworzyła wobec możliwości wojny między Rosją a Austrią. Wprawdzie po czterogodzinnych naradach rozeszli się uczestnicy bez powzięcia jakichkolwiek uchwał, lecz sam fakt, że narada taka była możliwa, rokuje nadzieje na przyszłość.

Z drugiej znów strony rozłam, jaki powstał świeżo między kierownictwem partyi S. D. K. P. i L. a jej organizacją warszawską, odbił się echem także na kongresie. Oto kierownictwo tej partyi nie chciało uznać mandatów trzech delegatów organizacyi warszawskiej, lecz Międzynarodowe Biuro socjalistyczne rozstrzygnęło na korzyść delegatów i wystawiło im legitymacye.

Upraszamy o odnowienie prenumeraty na grudzień.

NADESLANE.

Dzieci łatwo ząbkują!

Z obawą oczekują niektóre matki czasu ząbkowania swoich milusińskich, zwłaszcza, gdy dziecko nie posiada potrzebnej siły odpornej. W takim wypadku nadaje się najlepiej, jak to tysiące matek twierdzi, Emulsya Scotta. Już po niedługim użyciu Emulsyi daje się zauważyć zwrot ku polepszeniu, dziecko staje się silniejszym i przebywa ząbkowanie bez żadnych trudności. Często dzieci tak lubią

Emulsyę Scotta

że flaszki z Emulsyą witają z radością, wobec czego ku racya tym środkiem wzmacniającym jest bardzo przyjemną

Lecz tylko

Emulsya Scotta,

a żadna inna.

Cena oryginalnej flaszki 2 K 50 h. Do nabycia we wszystkich aptekach. Po nadesłaniu 50 h w znaczkach pocztowych do Scott & Bowne, G. m. b. H., Wien VII., i powołaniu się na niniejsze pismo, wysłana zostanie jednorazowa próbka przez aptekę.

ŻIVNOSTENSKA BANKA FILIA WE LWOWIE

ulica Trzeciego Maja L. 2.

Wpłacony kapitał akcyjny: **K 80,000,000**

Fundusze rezerwowe przeszło **K 22,000,000**

Stan wkładek na książeczki naszego Zakładu wynosi z końcem kwietnia r. 1912

K 123,298.314-21

Oprocentowujemy wkładki na książeczki po $4\frac{1}{2}\%$

i wypłacamy dziennie do

K 5.000 bez wypowiedzenia.

Wydajemy przekazy na Amerykę i załatwiamy tamże wszelkie sprawy pieniężne nader korzystnie.

Hamburg America Linie. Najbliższe odjazdy na parowcach pasażerskich na parowcach Hamburg America Linie.

Z Hamburga do Ameryki Północnej do Nowego Jorku 30 listopada. Parowiec Pensylwania 8 grudnia, parowiec Prezydent Lincoln, 14 parowiec America, 21 Patricia, 28 Prezydent Grand, 31 Victoria Luise. Do Filadelfii 17 grudnia parowiec Graf Waldersee. Do Kanady 30 listopada parowiec Pensylwania, 19 grudnia parowiec Rotterdam, 27 grudnia Parowiec Grosser Kurfürst. Z Genui do Nowego Jorku 9 grudnia parowiec Wolthe. Z Nowego Jorku do Zachodnich Indyi (Atlasdienst) około 14 dni. Z Hamburga do Kuba-Misco, w grudniu 3 parowce Steigerwald 14, Kronprincesin Cecilia, 17 Bawaria, 21 parowiec Karl Schurz, 28 parowiec Ypiranga. Z Hamburga do Zachodnich Indyi, do Ameryki Centralnej około 14 dni. Z Hamburga do północnej Brazylii 27 grudnia parowiec Roethia. Z Hamburga do środkowej Brazylii 4 grudnia parowiec Hohenstanfen. Z Hamburga do La Plata 17 grudnia parowiec König Wilhelm II. Z Hamburga do Afryki około 5 dni

Specjalista chorób kobiecych i akuszer Dr Leopold Jakobson

b. asystent o. k. Szkoły położnych

osiadł w Podgórzu, Batorego 3.

Adwokat Dr HENRYK GRÜNHOUT

otworzył kancelaryę

we Lwowie, ul. Batorego 34.

Sprawy partyjne.

Konferencya socjalistycznych radnych gminnych z okręgu wyborczego Nr. 35 odbędzie się w niedzielę 8 grudnia w Trzebini w lokalu Związku metalowców (dom Boguckiego, ul. Kolejowa) o godz. 11 rano z następującym porządkiem dziennym: a) Zagajenie, b) Sprawozdanie z dotychczasowych akcyj wyborczych do rad gminnych w okręgu 35, c) Zadania radnych socjalistycznych, d) Wnioski. W konferencyi wezmą udział towarzysze radni z poszczególnych gmin. Obrady odbywać się będą na podstawie § 2 ustawy o zgromadzeniach.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Ogłoszenia o zgromadzeniach i zebraniach można umieścić tylko za opłatą **40 halerzy** od jednorazowego ogłoszenia. Zapowiedzi balów, zabaw i przedstawień kościelnych i **koronę** za jednorazowe ogłoszenie.

* **Związek pracownic biurowych** urządza odczyt p. t. Wyspiański a mesyanizm, który odbędzie się w niedzielę 1 grudnia o godz. 6 wieczorem w lokalu przy ul. Mikołajskiej 1. 3. Odczyt wygłosi Andrzej Hałaciński. Prosimy koleżanki o liczny udział.

* **Zarząd Związku stow. rob. w Krakowie** zawiadamia, że komplety odbywać się będą co niedzielę jak co roku o godz. 3 po południu w lokalu Związku (Filipa 2).

* **Chór Robotniczy w Podgórzu** odbywa próby śpiewu każdego tygodnia we środy i piątki wieczór od godz. 7—8 dla chóru kobiecego, zaś od godz. 8—9 $\frac{1}{2}$ dla chóru męskiego.

Wpisy do chóru kobiecego lub męskiego przyjmuje się chętnie w godzinach prób śpiewu w Domu Robotniczym (plac Serkowskiego 11).

* **Morawska Ostrawa.** Lokal organizacyi politycznej P. P. S. D. w Morawskiej Ostrawie znajduje się w Domu Polskim przy ul. Zwierzynowej. W lokalu tym urzędują funkcyjnarjusze organizacyi w każdą niedzielę i święto przed południem. Zebrania towarzyskie członków P. P. S. D. i ich rodzin odbywają się w niedzielę po południu.

* **Wiedeń.** Stowarzyszenie polityczne „Proletaryat“ urządza w niedzielę 1 grudnia uroczysty wieczór otwarcia stowarzyszenia w sali „Luisi“ (X Favoritenstrasse Nr 111). W program wchodzi: Przedmowa, śpiewy, deklamacye, duety z kulekami, dyalog i t. d. Początek o godz. 7 wieczór. Karty wstępu 62 hal.

„Kino-Wanda“, ul. św. Gertrudy 5.

Nowy program od 28 listopada do 4 grudnia 1912. Oprócz wielu zajmujących obrazów: **Poswięcenie się siostry**, prześlizny obraz kolorowy słynnej firmy **Pathé Frères**, dramat w 3 aktach. **Wojna bałkańska III. część.** — „Żurnal Pathégo“. — **Przygody narzeczonego w aeroplanie**, humoreska z ulubionym **Maksam Linderem**. — Przedstawienia bez przerwy od godz. 4 do 11 wieczór.

Bardzo niebezpiecznym jest

choćby najmniejsze zranienie pozostawić niezaopatrzone, gdyż może się ono przemienić w bardzo groźne rany. Od lat 40 znana maść, zwana **Pragską maścią domową**, okazała się doskonałym środkiem opatrunkowym. Ochronia ona rany, łagodzi zapalenie i ból, przyspiesza zabliznienie i gojenie.

Codzienna wysyłka pocztowa.

1 puszka 70 h. Za poprzedniem nadesłaniem 3 K 16 h. wysyła się 4 puszki, 7 K 10 puszek franko do wszystkich stacyi austro-węgierskiej monarchii.

Wszystkie części opakowania mają prawnie zastrzeżoną markę ochronną.

Skład główny **B. FRÄGNER** ck. dostawca dworu

Apteka pod „Czarnym Orłem“ Praga, Kleinsaitz, róg Nerudy 203.

Do nabycia we wszystkich składach Austro-Węgier, w Krakowie w aptekach M. Masłowski, M. Reder, K. Wiszniewski.

Zofia Biesiadecka

Biuro podróży Oświęcim

BILETY OKRĘTOWE

AMERYKI I KANADY

KTO SIĘ CHCE UCHRONIĆ OD ZAWODÓW I STRAT NIECH ŻADA POUCZEŃ!

ZOFIA BIESIADACKA OŚWIĘCIM.

Węgierska Polska
 w. alca Akademicka 2 a
 ca dzieła pedagogiczne
REUSSNERA do bardzo przed-
 i najłatwiejszej nauki ob-
 języków w szkole i domu bar-
 zyciele, z objaśnieniem wy-
 mowy i kluczem,
AMOUCEK
 Polsko-Niemiecki kurs I-szy koron 2.40, kurs II-gi koron 4.80.
 Polsko-Francuski kurs I-gi K 3.60, kurs II-gi K 5.60.
 Polsko-Angielski kurs I-gi K 3.30, kurs II-gi K 4.60.
 Polsko-Rosyjski K 2.90, kurs II-gi Kor. 6.70.

NA RATY!
 By szybko wielką ilość łańcuszków i wspaniałych zegarków sprzedać dostarczam w całym Austro-Węgrzech natychmiast za kor. 14 pierwszorzędny prawdziwy srebrny zegarek remontar z 3 srebrnymi kopertami ładnie grawerowanymi 14 karatowy złoty łańcuszek pancerny najnowszego faktu cechowany za kor. 140. Najdogodniejszych warunków tylko kor. 4 miesięcznie. Zegarek i łańcuszek także damski. Wysyłka natychmiastowa po odbiorze za pobraniem pierwszej raty kor. 14. — R. LECHNER, Towarów jubilerskich, Lundenburg Nr. 401.

WYKONAWCY CYPRES
 Kraków, ul. Szewska 13/19.
 Sprzedaje towary i nadal po nadzwyczajnie tanich cenach: 1 Brytania Anker Rem. system Rosk. 36 godz. z pięknym łańcuszkiem 20, 1 amerykański złoty zegarek z marką Splendit, nadaje płaski, modny kawałek, z metalowym cyferblatem 36 godz. szwajcarski werk łańcuszkiem K 4.70. — Srebrny Roskopf o trzech kopertach, bardzo silny K 11. — Stalowy damski Remontoir Kor. — Budzik najlepszy K 3. — Zegarek srebrny od K 2. — Zegarki złote damskie od K 20. —
 do ilustrowane cenniki na żądanie darmo i opłatnie.

Wschodnich piękności
 Komity środek na piegi, na twarzy, wszelkie wypryski skórne i przyszczo. Wywołuje i wydelikacja twarzy do stopnia, że nadaje skórze młodość i świeżość.
 Cena słoika 1 korona.
Wschodnich piękności.
 to specjalnie przyrządzone do używania wraz z kremem. Cena 1 korona.
Apteka
 „Złotym Jeleniem”
 w Lwowie, Rynek 29.
 wysyłka pocztowa codziennie.

Wszystkie broń wszelkiego rodzaju
 do próby na 10 dni.
 pistolety iankaster od K 20.—, duży iankaster od K 30.—, rewolwer od K 70.—, floberdy od K 9.—, rewolwery od K 5.—, pistolety od K 2.— wzwóz.
 do ilustrowano darmo. F. Dusek, ul. Włocławska, Opoczno Nr. 2136, przy Staatsbahn (Czechy).

Zupełna wysprzedaż!

Z powodu wypowiedzenia mi
 lokalu, z braku innego urzą-
 dzam zupełną wysprzedaż
 :: **towarów** ::
 po cenach znacznie niżonych

A la VILLE de PARIS

KRAKÓW, Rynek Gł. L. 34. Pałac Spiski.

LOKAL

w rzeczywistości w Krakowie zwanej „Krzysztofory“ (Rynek Gł. 35) zajęty obecnie przez handel delikatesów pod firmą

A. HAWELKA
 c. k. dostawca nadworny

składający się z całego szeregu obszernych ubikacji parterowych, rozległych piwnic, kuchni, magazynów i t. d. jest do wynajęcia

OD 1 LIPCA 1913.

Bliższych wyjaśnień udziela kancelarya adwokata Dra Merza w Krakowie (ul. Starowiślna 1). — Pośrednictwo wykluczone.

Loterya na cel „VIRIBUS UNITIS“
 Stowarzyszenia ku niesieniu pomocy pierślowo chorym.
6075 wygranych ogólnie wartości 80 000 Koron
 Główna wygrana **30.000** Koron wartości
 Pierwsze trzy główne wygrane zostaną po odtrąceniu należności od wygranej na życzenie wypłacone także **gotówką**
 Ciągnięcie nieodwołalnie 23 stycznia 1913 r.
 Losy po 1 Koronie
 do nabycia we wszystkich kantorach wymiany, kolekturach i loteryjnych koteż w Zarządzie Loteryi, Wiedeni, An der Hübner Nr. 1

WOJCIECHA KOSSAKA
Przysięga Kościuszki
 na Rynku krakowskim 24 marca 1794 roku.
 Nakładem Wydaw. „Salonu Malarzy Polskich“, pojawił się obraz w artystycznym znakomitem wykonaniu barwnym, wielkości 63x85 cm. — **Cena K 10.—.**
 Oprawny w ozdobne ramy po koron 18.—, 24.— i 28.—.
Henryk Frist, Kraków, Floryańska 37.

W dni powszednie
 zamieszczamy za okazaniem kwitu prenumeraty każdemu abonentowi
inserirat
 w rubryce drobnych ogłoszeń prawie **darmo**
 licząc za każdy inserat do 20 słów tylko 50 halerzy

Jadalnia
 prawie nowa, oraz maszyna do szycia (krawiecka) „Singer“ w najlepszym stanie z powodu wyjazdu, do sprzedania.
 Wiadomość ul. Dietlowska 17, III p. (wprost schodów).
Robotnicy dzienni
 zdolni i zręczni znajdują stałe zajęcie i mogą także po wyczerpieniu się formowania na maszynach w odlewni przy pilnej pracy zarabiać po 3—4 K dziennie. Poszukujemy ślusza dokładnie obznajomionego z obsługą światła elektrycznego i motorów. — **Fabryka maszyn i odlewnia żelaza E. Bradt i Ska Otynia.**

Z ODZNACZENIEM DYPLOMOWANA
AKUSZERKA
Gustawa Bader
 Kraków, ul. Dietlowska 17
 poleca się Szanownym P. T. Paniom, zapewniając higieniczną i troskliwą opiekę.

Na żądanie wyjeżdżam na prowincję
Lactol usuwa po dłuższym użyciu piegi.
Lactol niszczy wagi.
Lactol usuwa wypryski i zaczerwienienia skóry.
Lactol usuwa zmarszczki.
Lactol jest jednym z tych środków toaletowych francuskich, który w każdym domu znajdować się powinien.
Cena pudełka 2 K.
 Do nabycia w aptekach, drogueryach i składach perfumeryi.

Baczność!
 Dyskretnie, bez podania nazwiska nadawcy, wysyłam 14 sztuk najpewniejszych **specjalności gumowych** oraz objaśniającą broszurkę dla żonaty i nie żonaty, dla mieszkających we Lwowie i na prowincyi, za poprzedn. nadesł. K 4.45 za porto polecone 2 wzory i objaśn. broszurkę wyżej wymien., wysyłam za nadesł. 60 hal. w markach, poczt. E. Feder, zast. fabr. gum. Lwów, Kołtarska 5, I. p.

Już czas
 by na zbliżające się święta Bożego Narodzenia kartką korespondencyjną mój bogato ilustrowany katalog z 4000 rycin, podarków i przedmiotów użytkowych różnego rodzaju darmo i opłatnie zamówić. C. i k. nadworny dostawca **Hanns Konrad, Dom wysyłkowy w Brüx Nr. 837 (Czechy).** Niklowe zegarki kieszonkowe K 4.20, srebrne K 8.40, niklowe budziki K 2.90, zegary w. hadłowe K 8.50, zegary z kukułką K 8.50, harmonie K 5.—, skrzypce K 5.80, rewolwer K 6.—, towary bławatne, skórzane, stalowe, przedmioty gospodarcze, przybory do palenia, zabawki etc. w bogatym wyborze. Bez ryzyka! Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za pobraniem lub poprzedniemi nadesłaniem należności.

KAWY
 palone
 najlepszej jakości i po najtańszych cenach z pierwszej krajowej **Hygienicznej Palarni** poleca **Wejlech Olszowski** Kraków, Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej

Największy wynalazek
 tego stulecia jest zegarek kieszonkowy „Konkurencya“ z prawdziwym mechanizmem szwajcarskim, 30 godzin idący, cyferblatt emaliowany, w pięknej, masywnej i grawerowanej kopercie, z 10 letnią gwarancją K 3.90, 3 sztuki K 10.50. Jeżeli się nie spodoba, zwracam pieniądze. Na żądanie wysyłam darmo i opłatnie ilust. katalog. **F. PAMM, Kraków, Zielona 3-82.**

Astma!
 Wszystkim współcierpiącym donoszę chętnie bezpłatnie, jaką ulgę odniosłem w moim długoletnim ciężkim **cierpieniu astmy**
 Nie jest to środek reklamy. Próba darmo.
Pani Anna Dietz, Kaiserstr. 49. München 44.

Panowie!
 cierpiący na utratę męskiej energii, niechaj użyją natychmiast działającego środka **„LETTIN“**
 złożonego ze składników chemicznych. — Żadne lekarstwo. **Cena Kor. 5.—.** Przesyła dyskretnie bez podania zawartości. Sposób użycia załączony.
V. Weingärtner, droguerya, Wiedeń, XVIII., Sternwartestr. 11-12. Dla starszych mężczyzn konieczna.

Poszukuje popołudniowego trzygodzinnego zajęcia w jakimkolwiek biurze, banku lub handlu jako pisarz obznajomiony ze stenografią polską (korespondent) za dowolnym wynagrodzeniem miesięcznym. Zgłoszenia K. 8. do dzielnicy inzeratowego „Naprzodu“, ul. Floryańska 55.

Do składu obuwia poszukuje się **subjekta** izrael., z tym zawodem dobrze obeznanego. Reflektanci zechcą się zgłosić między 9—10 rano ul. Wrzesińska 8, parter na lewo.

KWARGLE
 pikantne, 1 skrzynka 150 szt. (2 1/2 kopy) za **4 kor.** wysyła fabryczny skład serów **Bracia Rolnicy** Kraków, Włocława 7/n.

Okazywa gwiazdkowa!
 Koszule damskie strojne . . . po K 2.—
 Halki jedwabne . . . „ 7.—
 Halki barchanowe . . . „ 1.60
 Halki kłotowe . . . „ 2.50
 Bluzki jedwabne . . . „ 7.—
 Sznurówki reformowe . . . „ 5.—
 Żakiety włóczkowe . . . „ 10.50
 Pledy w dobrym gatunku . . . „ 2.90
 Torebki ręczne modne . . . „ 1.80
 Parasole półjedwab. . . „ 3.50
 3 pary pończoch czarnych . . . „ 1.—
 3 pary skarpetek w różnych kol. . . „ 1.—
 poleca

Karolina Kleinmann
 Kraków, Grodzka 43.

Tryumf! Tryumf!
 Najidealniejszy proszek do mycia i pielęgnowania włosów blond i ciemnych oddzielnie.
Proszek tryumf wszędzie do nabycia.
Cena 30 hal.
Apteka pod „BIAŁYM ORŁEM“
 Kraków, Rynek Główny 45.

DO AMERYKI I KANADY
 przeprowadza najlepiej **LINIA KUNARDA**
 we Lwowie, ul. Grodecka L. 99.
 Cena przesyłki okrętami z Tryestu do Nowego Jorku III. klasą **Kor. 180.—.** Dzieci niżej lat 12-letnie **Kor. 90.—** oraz z 20 koronami podatku amerykańskiego.
 Uważajcie na Nr. 99: Pannonia z Tryestu 5 grudnia Franconia „ 18 „ Pannonia „ 20 stycznia
 z LIWERPOLU: (Najszybsze i najpóźniejsze parowce świata) Lusitania dnia 14/12 1912, 4/1, 25/1 1913.
 Mauretania dnia 7/12 1912, 11/1, 1/2 1913.

Nauka języków
 Metodą Ansona lub Berlitz. — Co tydzień nowe klasy.
 ulica Jagiellońska 9.

Najtańszy i najskuteczniejszy środek

FILIPA

NEUSTEINA
POCUKRZONE PRZECZYSZCZAJĄCE PIGUŁKI

(Neusteina pigułki Elisabeth).

Lepsze pod każdym względem od wszystkich innych podobnych przetworów są te pigułki, wolne od wszelkich szkodliwych składników; używa się ich z najlepszym skutkiem przy chorobach organów brzusznych, są lekko przeczyszczające, czyszczą krew. Żaden środek leczniczy nie jest lepszy, a przytem tak mało szkodliwy dla zwalczania zatwardzenia, źródła największej ilości chorób. Dla swego słodkiego smaku, nawet dzieci chętnie je zazywają.

Pudełko, zawierające 15 pigulek, kosztuje 30 hal., rulon z 8 pudełek, który przeszło 120 pigulek zawiera, kosztuje tylko 2 K. Po nadesłaniu kwoty 2 K 45 hal. następuje opłatna przesyłka 1 rulonu pigulek.

OSTRZEŻENIE! Przed naśladowcami ostrzega się usilnie. Należy żądać „Filipa Neusteina przeczyszczających pigulek”. Tylko wtedy prawdziwe, gdy każde pudełko i wskazanie zaopatrzone jest naszą zaprotokolowaną marką ochronną, drukiem czerwono-czarnym „św. Leopold” i podpisem „Philipp Neustein, Apotheke”. Nasze rejestrowane opakowanie winno zawierać podpis naszej firmy.

Apteka Filipa Neusteina „pod św. Leopoldem”, Wiedeń I, Plankengasse 8. Składy we Lwowie w aptekach: P. Mikolascha, I. Beisera, S. Haya, Dra Poratyńskiego, I. Wiewiórskiego, Halicka 5, Antoniego Ehrbara, pod „Srebrnym Orłem” Z. Ruckera, ulica Skarbowska 7, jakoteż w innych aptekach. — W Krakowie w aptekach: K. Wiszniewskiego, M. Redera i F. Gralewskiego.

Linia Hamburg—Ameryka

Regularne przewożenie podróżujących znanymi pierwszorzędnymi parowcami

HAMBURG—NOWY-YORK

HAMBURG—FILADELFA

HAMBURG—KANADA

Hamburg—Brazylia | Hamburg—Atryka | Hamburg—Wenezuela
Hamburg—La Plata | Hamburg—Indya zach. | Hamburg—Kolumbia
Hamburg—Arable | Hamburg—Środkowa | Hamburg—Kuba
Hamburg—Persya | Ameryka | Hamburg—Meksyko

ANTWERPIA—KANADA.

Linia Hamburg—Ameryka prowadzi prawie na wszystkich swoich nowojorskich parowcach cztery klasy przewozowe I. kajuta, II. kajuta, III. klasa i międzypokład.

Parowce Linii Hamburg—Ameryka dają przy znakomitem utrzymaniu, prędkości i wygodnym przewozie dla podróżujących w kajutach i wychodźców.

O wyjaśnienia i co do przewozu należy się zwrócić do generalnej reprezentacji linii Hamburg—Ameryka, Wiedeń, I, Karntnerstrasse 38, albo do jej agenta

we Lwowie, ul. Gródecka 95; w Czarniowcach, Herrengassa 18.

Fundus. gwarancyjny z końcem 1910 r. 20,218.170-10 kor.
Stan ubez. z końc. 1910 r. 132,157.999-19 K, 422.589 osób.

„ALLIANZ“

akcyjne tow. ubezpieczeń na życie i renty we Wiedniu przyjmuje pod bardzo dogodnymi warunkami ubezpieczenia na życie, renty i posagi.

Zdolni i energiczni zastępcy

zostaną przyjęci w każdym miejscu zachodniej Galicji za wysoką prowizją. — Nieobeznanych poucza się najdokładniej. Instrukcje wysyła się bezpłatnie z głównej agencji

Kraków, ul. Długa L. 11, Józef Dąbrowski lub z filii towarzystwa Bielsko, ul. Główna L. 1.

W życiu już nigdy! Z powodu wojny na Bałkanie

jestem zmuszony 20.000 sztuk imit. srebrnych zegarków

o podobnych kopertach ze znakomitym Anker Re n. werkiem na rubinach bieżącym (3 koperty), które przeznaczone były dla Turcji po cenie bajecznej, kor. 6— za sztukę sprzedać, i nie powinien nikt zaniedbać korzystnej sposobności nabycia tego zegarka prawie za pół darmo. Zamawiajcie natychmiast, gdyż będą one w krótkim czasie sprzedane. 3 lata pisemnej gwarancji. Wysyłka za pobraniem.

Dom exportowy zegarów Max Böhne
Wiedeń, IV. Margarethenstrasse Nr. 27/62.

SUKNA i modne materjasy damskie i męskie poleca dom eksportowy PROKOP SKORKOWSKI i SYN ZEFIRY W HUMPOLCU, CZECHY. Prośbi na żądanie franko. Ceny bardzo umiarkowane.

PRZYBORY BILARDOWE.

Kule z prawdziwej kości słoniowej i imitacyo Kregielki, kroda gąbki, nasadki, skórki, szczotki. Kije zwykłe i składane. Karty do gry po oryginalnym cenie fabr. Szachy, sztony, domina, rączki na gazety i wszelkie przybory bilardowe, gry kawiarzane i owarzyskie — polecają najtaniej **REIM i Ska, Kraków, Rynek 37** Cenniki tego działu darmo i opłatnie

Tylko dobrze regulowane zegarki z rzetelną 3-letnią pisemną gwarancją

Kor. 7-50

Nr 4010 Niklowy Romontoir zegarek fantazyjny, w pięknej oprawie, z dobrym, znakomicie regulowanym, na kamieniach chodzącym o niklowym „Gloria” werkiem K. 7-50. Nr. 4138. Tensam w prawdziwie srebrnej oprawie, z pozłacanym, na kamieniach chodzącym werkiem koron 12-50 — Nr. 4139. Z wewnętrznej srebrną kopertą kor 14-50. Bez ryzyka! Zamiana do zwolona lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za pobraniem przez pierwszą fabrykę zegarów Hanns Konrad c. i k. nadw. dostawca w Brüx Nr. 808 (Czechy)

Główny katalog z 4000 rycin na żądanie darmo i opłatnie.

RZĄDOWO UPRAWNIONA

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą komisji przemysłowej Towarz. Lek. krak. polecane **Wody mineralne** odpowiadają przez toż Towarz. ce składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalnie leczniczo jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna, oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

Od 1878! Wszędzie znany, sławny i ulubiony środek domowy Przy większych zamówieniach znacznie zniżone ceny

A. THIERRY'EGO BALSAM

JEDYNI PRAWDZIWY z zieloną zakonnicą, jako marką ochronną. PRAWNIE CHRONIONA. Wszelkie fałszerstwa, naśladowstwa i sprzedaż innego balsamu z uludnymi znakami, będą ścigane sądownie i surowo karane. — Ogólnie znane z dobrego działania przy wszelkich cierpieniach w szyi, kaszlu, wyrzucie, chrypcie, zapaleniu gardła, bólu pierśowym, cierpieniu płuc, szczególnie przy influency, cierpieniu żołądka, zapaleniu wątroby i śledziony. Braku apetytu, złego trawienia, zaparcia, zewnętrznie przy bólu zębów i chorobom jamy ustnej, darcia mięśni, oparzeniu, wyrzucie etc.

Allein echter Balsam von der Schutzensel-Apotheke d. A. Thierry in Prograde bei Koblitz-Savarizza.

12 małych lub 6 podwójnych lub 1 duża specjalna rodzinna flaszka koron 6-60.

Aptekarza A. THIERRY'ego jedynie prawdziwa centyfolowa maść zapobiega i usuwa zatrucie krwi. Czyści prawie każdą bolesną operację zbyteczną. Znajduje zastosowanie przy słabych piersiach położnic, wstrzymaniu odpływu pokarmu, otwardzeniu piersi, otwartych ranach, nóg lub stopy, ranach, obrzmieniu nóg, nawet przy próchnieniu kości, przy ranach z uderzenia, ułucia, postrzelenia, przy ranach ciężkich i zgnieceniach; do wyciągania wszelkich ciał obcych jak: szkła i drzazgi, piasku, śrutu, kulek, etc. Przy wszelkich wrzodach, naroślach, karbunkulach, nowotworach, nawet skirze; przy kurczawkach, obrzaniu paznokci, pęcherza, odparzeniu nóg, ranom z parzenia, przy odziezieniu, upływie z uszów i przy zranieniu dzieci etc. etc. Wysyłka tylko za poprzednim nadesłaniem należyłości lub za zaliczką 2 ątołki kor. 3-60.

Adresować należy: Schutzensel-Apotheke d. A. THIERRY in Prograde bei Koblitzsch. Do nabycia w aptekach i hurtow. składach drogueryjnych. We Lwowie do nabycia: M. SAZOWSKI, aptekarz. SZYMON HAY aptekarz i PIOTR MIKOLASCH i Sp. droguerya.

AUSTRO AMERICANA

komunikacja z Austrią do Ameryki, Kanady i t. d.

Rozkład jazdy.

a) z Tryestu do Nowego Jorku

Martha Washington	7 grudnia	Argentina	25 stycznia
Oceania	21 grudnia	Oceania	8 lutego
Alice	11 stycznia 1913	Alice	22 lutego
Martha Washington	18 stycznia		

b) z Tryestu do Argentyny

Francesca	28 listopada	Kaiser Franz Josef I.	16 stycznia
Laura	12 grudnia	Laura	13 lutego
Columbia	26 grudnia	Francesca	20 lutego
Sofia Hohenberg	9 stycznia 1913		

Informacji udzielają oraz sprzedają kart okrętowych skutecznieją

Kraków: Jeneralna Ajencya Austro-Amerykany (BOLDLUST i Ska, Biuro spedycyjno-komercyjne) ulica Lubiech 7, naprzeciw dworca kolej.

Czarniowce: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, Rathausstr. 20.

Lwów: Biuro pasażerskie Austro-Amerykany, ulica Na Błocie 2, oraz wszystkie prowincjonalne ajencye.

Tryest: Dyrekcyja Austro-Amerykany, Via Molin Piccolo 2

Wiedeń: Biuro pasażer. Austro-Amerykany, I. Kärntnering 7. Biuro pasażer. Austro-Amerykany, II. Kaiser Josefstr. 36. Jeneralna Ajencya Austro-Amerykany Schenker i Ska.

1 kg. szarego dartego K 2—, lepszego K 2-40, półciężkiego prima K 2-80, białego K 4—, prima puszystego K 6—, najlepszego K 7—, 8— i 9-60. Puchu szarego K 6— i 7—, białego prima K 10—, pierwszego K 12— od 5 kg. począwszy opłatnie

Gotowa wypychana pościel

z gęstego, czerwonego, żółtego lub białego ankinu, 1 pierzynę około 180 cm. dług., 120 cm. szer., wraz z 2 poduszkami pod głowę około 80 cm. dług. i 60 cm. szer., dostatecznie wypchane nowym, szarem, puszystym i trwałym pierzem K 10—, 15—, 20—, 24—. Pojedyncze pierzyny K 10—, 12—, 14—, 16—. Pojedyncze poduszki pod głowę K 3—, 3-50, 4—, pierzyny 200x140 cm. wielk. K 13—, 15—, 18—, 20—. Poduszki pod głowę 90x70 cm. wielk. K 4-50, 5—, 5-50. Pierzyny do pościelenia z najlepszego gęstego na pościel 180x116 cm. wielk. K 13— i 15—. Wysyłka od K 10— opłatnie za zaliczką lub za poprzednim nadesłaniem należyłości.

MAKS BERGER w Deschenitz Nr a286, Czeski las
Bez ryzyka, bo zamiana dozwolona, albo zwrot pieniędzy
Bogato ilustrowany cennik pościeli darmo.

BIBUŁKI CYGARETOWE BRAUNSTEIN FRÉRES

≡ PARYŻ ≡
NAJNOWSZE MARKI

ZOUAVE DORÉ (ZŁOTY Druk)
ZOUAVE VERGÉ

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH HANDLACH I W C. K. TRAFIKACH GALICJI.

Lwów, Plac Zbożowy.

TRABERA

WIELKA WYSTAWA HYGIENICZNA „CZŁOWIEK“

dająca dokładny obraz chorób niszczących ludzkość, oraz sposobów ich zwalczania. — Przeszło 1000 okazów wystawowych — Popularno-naukowe wykłady odbywają się na wystawie codziennie o godzinie 10-iej i 11-iej przed południem, o godzinie 2-giej i 4-iej po południu, oraz o 6-iej, 8-iej i 9-iej wieczorem.

Wstęp 50 hal. Dla p. p. Studentów i wojskowych 30 hal. W czwartki wystawa otwarta tylko dla Pań.

OKAZJA dla Pań i Panów!

Obuwie bardzo trwałe z skóry boksowej, fason amerykański, w cenie **K. 10⁵⁰** poleca firma „**MARSO**“ Kraków Grodzka 20.

Senzacyjnie tanio!

sezonowe nowości.

Damskie buciki boksowo sznur. modne **K 8⁵⁰**

Damskie buciki szewro sznur. eleganckie **K 9⁵⁰**

Cenniki darmo i oplatnie. 130 własn. składów.

PIERWSZORZĘDNE ELEGANCKIE I TANIE
JEST NASZE

OBUWIE

Alfred Fränkel Tow. kom.

Największe przedsiębiorstwo w swoim rodzaju w całej monarchii

Lwów, ulica Hetmańska L. 6.

Męskie buciki sznur. amerykań. modne **K 12**

Męskie buciki boksowo sznur. solidne **K 10**

ZMIANA LOKALU!

ZAKŁAD KRAWIECKI Jakóba Kadłuczki

w Krakowie przy ulicy Szewskiej, został przeniesiony na tą samą ulicę pod L. 14, I. p. Poleca bogato zaopatrzone magazyn towarów oryginalnych angielskich i krajowych. — Zamówienia przyjmuje za gotówkę i na raty według umowy. — Krój angielski. — Wykonanie staranne i punktualne.

Zawiadomienie.
Z powodu powiększenia i ulepszeń technicznych w moim Zakładzie dla wyrobu pieczęci kauczukowych i drukarń domowych, jestem w możności wszelkie zamówienia wykonać w ciągu kilku godzln.
Dziękując za dotychczasowe względy, polecam się i nadal łaskawej pamięci Szanownej P. T. Publiczności.
Z poważaniem
ALEKS. FISCHBACH
Kraków, Grodzka 50, Tel. 2042/VI.

Do Ameryki w 4 dniach i 10 godzinach.

Przeprawa pasażerów angielskimi okrętami I, II i III klasy wprost do portów: Półn. Ameryki: New-York, Boston, Philadelphia, — Kanady: Quebec, Halifax, St. John, oraz do Argentyny i Brazylii. — Urzędnicy Polacy. — Informacji udziela i prospekty wysyła bezpłatnie: Anglo-Continental Reise-Bureau (Anglo kontynentalne Biuro podróży) Glasha von 22. Rotterdam (Holland).

CUKRY CIASTA HERBATNIKI
poleca fabryka herbatników R. Pleozarł, Kraków, Poselska 16

Panie domu! Bacność!

Nie kupujecie masła ani innego tłuszczu zastępującego masła, nie spróbowały poprzednio słynnej i wszędzie wypróbowanej marki światowej

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARYNY

„UNIKUM“ nie jest żadną margaryną roślinną.
„UNIKUM“ zrobiona jest z najczystszej wołowego z jak najlepiej pasteuryzowaną śmietaną, z tego powodu ma największą wartość pożywną i jest rzeczywiście zdrową.
„UNIKUM“ nie jest wyrobem sztucznym, lecz najczystszym naturalnym produktem.
„UNIKUM“ jest w 50% tańszą od zwykłego masła, i pod gwarancją o wiele wydatniejszą jak ono.
TYLKO BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ jest rzeczywiście jedynym prawdziwym zastępstwem masła, która wszystkie dotychczas zachwalane o wiele przewyższa.
Wyrób **BLAIMSCHEINA „UNIKUM“** zabezpieczony jest ciągią państwową kontrolą, co jest awidocznionem na każdym pakiecie.

Szanowna Pani!

Niech Pani nie da się złudzić innemi ogłoszeniami i niech używa zamiast masła do smażenia pieczenia gotowania wylączenie smarowania chleba **Blaimscheina margaryny „UNIKUM“** Wszędzie do nabycia. Na próbę darmo i oplatnie. **ZJEDNOCZONE FABRYKI MARGARYNY I MASŁA, WIEDEŃ XIV.**

Niniejszem zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność, że z dniem 1-go grudnia bieżącego roku otwieram po gruntownem odrestaurowaniu i urządzeniu według najnowszych wymagań lokalu

RESTAURACYĘ I KAWIARNIĘ „METROPOLE“ przy ulicy św. Gertrudy L. 16

i z takowej wydawać będę śniadania, obiady i kolacje po cenach bardzo umiarkowanych. Przyjmuję również zamówienia na uczyty, zabawy i wesela, tak w domu jakoteż i poza domem, od najskromniejszych do najwspanialszych. Piwnice zaopatrzyłem w doborowe trunki krajowe i zagraniczne.

Piwo Pilzneńskie B. B. i Okocimskie.

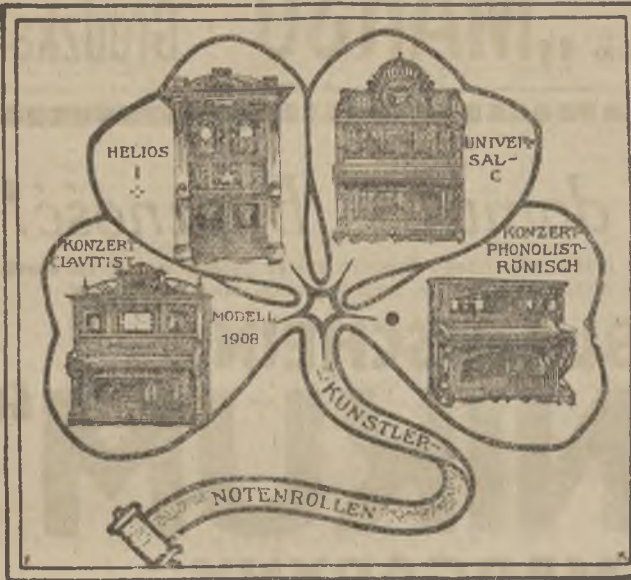
Mojem usilnem staraniem będzie i nadal moją dobrą opinię zachować i Szanownych P. T. Gości pod każdym względem zadowolnić.

Polecając się nadal łaskawym względem, kreślę się z poważaniem **S. Kuble** b. właściciel Hotelu Metropole.

GUMOWE specjalności dla Panów i Pań
prawdziwe francuskie dla panów I-szej jakości praw. chron. marka ochronna „KOLONIA“ jako najlepsza dotychczas znana marka. 8 szt. K. 1-10, 6 szt K. 1-90, 12 szt. K. 3-60 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracyami, wysyła nieznacznie, bez podawania firmy i zawartości, dyskretnie, za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należytości w markach pocztowych jedyna firma tego rodzaju **I. Kukla, Praga, Perłowa Nr. 33.**
Ilustr. obszerny polski cennik z wyjątkami i fotograf. w kopercie darmo i oplatnie.

Elektro-motorowa fabryka wyrobów masarskich **A. Różycki Sławkowska 1. 22**
poleca znakomite młode szynki, wyborowe kiełbasy, polędwice wiejskie, polski smalec i słoninę. — Wysyłki za pobraniem odwrotnie.
Do sklepów znaczny opust.

Czterolistna konieczyna

ogólnie uważaną jest za szczęście przynoszącą. Zmieszczono tutaj ryciny elektrycznych planin i orkiestrionów znanej światowej marki **Hupfeld** są tą czterolistną konieczyną, których pojedyncze części każdemu restauratorowi śmiało przynoszą wiele szczęścia. **Prospekty darmo!**

LUDWIK HUPFELD Tow. akc.

Wiedeń, VI., Mariahilferstr. 3.

Największa i najstarsza w Europie fabryka instrumentów fortepianowych.

1500 urzędników i robotników.

58 I-szych odznaczeń. 100 patentów i t. d.

Tanie czeskie pierze na poduszki! 5 kilo nowe darte kor. 9-60, 12-—, białe miękkie jak puch darte kor. 18-—, 24-—, śnieżnej białości, miękkie jak puch darte kor. 30-—, 36-—, 42-—. Wysyła opłatnie za pobraniem. Zamiana i zwrot za pokryciem kosztów porta, dozwolone. — **Benedykt Sachsel, Lobes Nr. 266 poczta Pilzno, Czechy.**

Miliony ludzi cierpiących na

Kasze

chrybkę, katar, zaflegmienie, koklusz i kaszel kurczowy, używają

KAISERA

KARMEŁKI PIERSIOWE z „3 JODŁAMI“.

6100 notar. uwierzył. Świadczeń lekarzy i prywatnych dowodzi doskonałego skutku nadzwyczaj smacznym i dobrze działającym cukierków.

Paczka kosztuje 20 i 40 hal. jakoteż w puszkach po 60 h. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach.

TYLKO

wprost z fabryki „SUDETIA“

Karniów nr 12 (Śląsk austr.)

kupujcie

męskie i damskie materye, jakoteż ślaskie towary lniane najlepszego gatunku po najniższych cenach fabrycznych. Wspomnijcie sezonowe nowości. Resztki za bezcen. — **Żądajcie próbek!**

Przy koklusz, jakoteż zapaleniu oskrzeli i rozedmie płuc i innych chorobach organów oddechowych jest od wielu lat w użyciu, przez lekarzy coraz więcej polecany, miły w smaku

Thymomel Scillae

dobry i natychmiast działający preparat.
Nazwa preparatu prawnie zastrzeżona.
Środek ten uśmierza napady kaszlu kurczowego, zmniejsza ich liczbę, ułatwia wydzielenie flegmy i uśmierza kaszel. — 1 flaszka 2 K 20 h. za poprzedniemi nadesłaniem pocztą 2 K 90 h. wysyła się franko 1 flaszka, 7-— K 3 flaszki, 20-— K 10 flaszek. Nie kupujcie innych środków.
Proszę zapytać swego lekarza.

Wyrób i skład — B. FRAGNERA apteka,
c. i k. nadw. dostaw. PRAGA III, Nr. 203.

Do nabycia we wszystkich aptekach. W Krakowie w aptekach: **M. Masłowski, M. Reder, K. Wiszniewski.**
Szczegół na nazwę preparatu, wytwórcy i markę ochronną.

Contrheuman jest środkiem skutecznie działającym, wyrabianym z odpowiednich składników.

Contrheuman bywa przez pp. lekarzy w bardzo wielu wypadkach z najlepszym skutkiem polecany.

Contrheuman uspokaja bóle reumatyczne, podagryczne i neuralgiczne, usuwa swędzenie części odmrożonych i obrzmienie stawów.

Contrheuman bywa wskutek swego szybkiego działania coraz częściej używany.

Nie przyjmujcie innych preparatów.
1 tuba 1-— kor.
Za poprzedniemi nadesłaniem
1 K 50 hal. przesyła się 1 tubę }
5-— K : : 5 tub } pocztą franco.
9-— K : : 10 tub }

Wyrób i skład gł. B. Fragnera Apteka
c. k. dostawcy dworu, Praga III., Nr. 203.
Należy uważać na nazwę preparatu i wytwórcy. Na składzie we wszystkich aptekach. W Krakowie w aptekach: M. Reder, M. Masłowski, K. Wiszniewski.

Barożo zająmający **TELESKOP**

z mechaniczną zmianą obrazów tyłu dla pańców. Do tego 50 bardzo kantnych fotograficznych zdjęć dantejskich. Obrazy przedstawiają się skutkiem szkieł górnich silnych szkieł bardzo ładnie i stycznie i jest ta panorama z mechaniczną wymianą obrazów ze względu swą pikantność chętnie kupowana. Kolorowa panorama z 50 fotografiami tyłu.

K 3-50. Wyłączna sprzedaż za pobraniem przez **M. Swoboda, Wiedeń, III/2 Hiesgasse 13-2**

Najlepsze czeskie źródło zakupi

Tanie pierze

1 kg. szarego, dobrego, darte 2 K, lepszego K 2-40, najlepszego, białawego K 2-80, białego K 3-20, białego puchowego K 5-10; 1 kg. bardzo dobrego, śnieżno-białego dartego pierza K 6-40 i 8, szarego puchu K 6 i 7, białego, dobrego K 10, najlepszego brzuszkiego K 12. — Przy odbiorze od 5 kg. opłatnie.

Gotowa pościel z czerwonego, niebieskiego, białego i żółtego nankinu, 1 pierzyna 180 cm. długości, około 120 cm. szerokości wraz z dwoma poduszkami każda po 80 cm. długości, 60 cm. szerokości, napełniona nowym szarą, bardzo trwałym puszystym pierzem K 16, poduszką chem K 20, puchem K 24. Pojedyncze pierzyny K 10, 14, 16. Poduszki po K 3, 3-50, 4. Pierzyna 200 cm. długości, 140 cm. szerokości K 13, 14-70, 17-80, 21. Poduszki 80 cm. długości, 70 szerokie K 4-50, 5-20, 5-70. Piernaty z szarym dymki w pasy 130 cm. długości, 116 cm. szerokości K 14-80. — Wysyłka za zaliczką od koron 12 opłatnie. Zamiana dozwolona, za nieodpowiedniemi piętami się zwraca. Szczegółowe cenniki darmo i opłatnie.

S. BENISCH w Deschenitz Nr 869 (Czechy)

UL. FLORYANSKA 28 I. P. TEL. 1416.

ORYGINALNE GENY FABRYCZNE

NAJWIĘKSZY FABRYCZNY SKŁAD AMERYKAŃSKICH URZĄDZEŃ BIUROWYCH.

UL. FLORYANSKA 28 I. P. TEL. 1416.

JERRY i S. S. KA FILIA W KRAKOWIE UL. FLORYANSKA 28 I. P. TELEFON 1416.

ORYGINALNE GENY FABRYCZNE.

Północno Niemiecki Lloyd Bremen

(Norddeutscher Lloyd, Bremen)

Generalna Agencja dla Galicyi we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna bezpośrednia komunikacja przewozowa pospiesznymi (cesarskimi) i pocztowymi parostatkami z Bremen do Stanów Zjednoczonych Ameryki (Nowego Jorku, Galweston, Baltimore), Brazylii, Argentyny (Buenos Aires), Australii, Japonii etc. Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki. Wszelkie wyjaśnienia w sprawach podróży i sprzedaż biletów:

Generalna Agentura Północno Niem. Lloydu we Lwowie, ulica Grodecka L. 93.

Wyrób czeski!

Już otwarty fabryczny hurtowny i detaliczny skład czeskiego

OBUWIA „LUXOR”

słynnej marki „LUXOR” Stow. z o. P. we LWOWIE, przy ulicy Kazimierzowskiej L. 4. — (w przedłużeniu ulicy Karola Ludwika)

OBUWIE MĘSKIE I DAMSKIE „GOODYEARWELT“ TRWAŁE I ELEGANCKIE.

Serya I. K 11-50 Serya II. K 12-50 Serya III. K 15-80 Serya IV. spec. wykwinne K 19-—

Wielki wybór trwałego obuwia dla dzieci. — Fabryka „LUXOR” naprawia buciki kupione w jej filiach, na specjalnych maszynach „Original Goodyear”, według specjalnego amerykańskiego systemu, tak, że bucik naprawiony nie różni się od nowego, ani fasonem, ani elastycznością.

Ceny stałe!